

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ
เรื่อง ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

.....

ด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ มีมติเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ในการประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๓ การจัดทำแผน ข้อ ๑๖ (๔) องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ จึงขอประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายมุฮัมหมัด หะมะ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ที่กำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคงเป็นประโยชน์ในการวางแผน แนวทางพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะให้ก้าวหน้าต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านศักยภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน

ตำบลตาเซะได้จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๓๑ โดยแยกออกจากตำบลยุโป ซึ่งแต่เดิมนั้นตำบลตาเซะเป็นเพียงหมู่บ้าน ๆ หนึ่งของตำบลยุโป เมื่อได้แยกจากตำบลยุโป ก็ได้ใช้ชื่อว่าตำบลตาเซะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นมา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ๗๐ % และที่เหลือนับถือศาสนาพุทธ

ตำบลตาเซะตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุดของอำเภอเมืองยะลา ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองยะลา ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๙.๓๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๘,๓๕๖.๒๕ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอแม่ลาน	จังหวัดปัตตานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลยุโป	อำเภอเมืองยะลา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอยะรัง	จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลยุโป	อำเภอเมืองยะลา และ
		ตำบลแม่ลาน	อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของตำบลตาเซะ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบและราบลุ่ม บริเวณด้านทิศตะวันตกมีพื้นที่เป็นที่ลาดชันบ้างแต่ไม่มากนัก ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๓ ส่วนพื้นที่ราบลุ่ม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๑, ๒, ๔ เนื่องจากพื้นที่

ดังกล่าวอยู่ในเขตชลประทานเขื่อนปัตตานีเวนคืนที่ดินของชาวบ้าน เพื่อสร้างเขื่อนทำให้พื้นที่ลุ่มบางส่วนเป็นพื้นที่น้ำขัง และทำให้มีน้ำท่วมในบางฤดูกาลมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ คือ คลองตาเซะไหลผ่านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลตาเซะ มีอากาศร้อนชื้นมีฝนตกกระจายเกือบตลอดปีจะมีบางช่วงที่ฝนทิ้งช่วง สำหรับฤดูกาลแบ่งเป็น ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน มีปริมาณน้ำฝน ๑๐๑.๔ มม./ปี และ ฤดูฝนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนมกราคม มีน้ำฝนตกมาเฉลี่ยปริมาณน้ำฝน ๑,๔๙๕ มม./ปี และในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กลางเดือนมกราคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗.๖ C

๑.๔ ลักษณะของดิน

เป็นดินที่เกิดจากตะกอนทับถมของตะกอนลำน้ำ เป็นกลุ่มดินนา และกลุ่มดินต้น มีลักษณะเป็นดินที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

ตำบลตาเซะ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ๔ แห่ง และมีระบบการส่งน้ำของชลประทานในบางพื้นที่ โดยเฉพาะหมู่ที่ ๓ และ หมู่ที่ ๔ ซึ่งควบคุมโดยชลประทานปัตตานี

แหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบด้วย

๑. คลองระหานรูวา เป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่าน หมู่ที่ ๒, ๔
๒. คลองโมคราช เป็นคลองที่ไหลผ่านหมู่ที่ ๑, ๒, ๓
๓. คลองตาเซะ คลองนี้จะไหลผ่าน หมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และจะตื่นในบางช่วงส่วนใหญ่ในฤดูแล้ง
๔. คลองพานไทร เป็นคลองที่ไหลผ่าน หมู่ที่ ๑, ๒

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย

๑. คลองสระพระตันเหียง หมู่ที่ ๑
๒. สระโมคราช หมู่ที่ ๑
๓. สระวังกระ หมู่ที่ ๔
๔. อ่างเก็บน้ำโครงการชลประทาน หมู่ที่ ๔ (๑,๘๐๐ ไร่)

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลตาเซะ เป็นที่ราบ เกษตรกรทำการเกษตรเต็มพื้นที่ เช่น ปลูกยางพารา ส่วนผลไม้ชนิดต่าง ๆ จึงไม่มีพื้นที่ป่าไม้ในตำบลตาเซะ

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลตาเซะ แบ่งการปกครองออกเป็น ๕ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ปกครอง	ตำแหน่ง	มีเนื้อที่/ตาราง กิโลเมตร	คิดเป็นไร่
๑	บ้านคล้า	นายปรีชา เมรุคัญ	ผู้ใหญ่บ้าน	๕.๑๒ ตร.ม.	๓,๒๐๐ ไร่
๒	บ้านกะลุแป	นายอาแว ตะแซสาเมาะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๕.๓๕ ตร.ม.	๓,๓๔๕ ไร่
๓	บ้านตาเซะ	นายอัปโตรอแม มาหะมะ	กำนันตำบล	๙.๗๗ ตร.ม.	๖,๑๑๐ ไร่
๔	บ้านวังกระ	นายสุรียา ต่วนกือจิ	ผู้ใหญ่บ้าน	๕.๙๓ ตร.ม.	๓,๗๑๒ ไร่
๕	บ้านทุ่งยอ	นายบุญชู ดอนสันเทียะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๓.๔๘ ตร.ม.	๑,๘๑๐ ไร่

๒.๒ การเลือกตั้ง

ตำบลตาเซะ แบ่งเขตการเลือกตั้ง ออกเป็น ๕ เขต ดังนี้

เขตเลือกตั้ง	หน่วยเลือกตั้ง	หมายเหตุ
เขตเลือกตั้งที่ ๑	หมู่ที่ ๑ บ้านคล้า	
เขตเลือกตั้งที่ ๒	หมู่ที่ ๒ บ้านกะลุแป	
เขตเลือกตั้งที่ ๓	หมู่ที่ ๓ บ้านตาเซะ	
เขตเลือกตั้งที่ ๔	หมู่ที่ ๔ บ้านวังกระ	
เขตเลือกตั้งที่ ๕	หมู่ที่ ๕ บ้านทุ่งยอ	

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อ ๓,๖๒๕ คน ประกอบด้วย

เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐๒ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๒ จำนวน ๙๙๒ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๓ จำนวน ๘๔๖ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๔ จำนวน ๙๑๗ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๕ จำนวน ๒๖๘ คน

- จำนวนผู้มีสิทธิที่มาแสดงตน ๒,๗๔๗ คน ประกอบด้วย

เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๔๔๒ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๒ จำนวน ๗๙๙ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๓ จำนวน ๖๔๗ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๔ จำนวน ๖๓๙ คน

เขตเลือกตั้งที่ ๕ จำนวน ๒๒๐ คน

- จำนวนร้อยละของผู้มีสิทธิมาแสดงตน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๗๘ คน

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตำบลตาเซะ มีประชากร รวม ๕,๗๓๘ คน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ๗๐ % และที่เหลือนับถือศาสนาพุทธ

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

๓.๒.๑ ช่วงอายุ

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
ต่ำกว่า ๑๘ ปี	๙๕๓	๘๙๖	๑,๘๔๖
อายุ ๑๘ – ๖๐ ปี	๑,๕๖๗	๑,๖๔๗	๓,๒๑๔
อายุมากกว่า ๖๐ ปี	๒๙๗	๓๗๙	๖๗๖
รวม	๒,๘๑๗	๒,๙๒๑	๕,๗๓๘

๓.๒.๑ จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านคล้า	๔๒๔	๔๔๕	๘๖๙	๒๓๖
๒	บ้านกะลุแป	๘๒๒	๘๔๗	๑,๖๖๙	๓๐๙
๓	บ้านตาเซะ	๗๔๒	๗๓๑	๑,๔๗๓	๓๘๕
๔	บ้านวังกระ	๖๕๐	๗๐๕	๑,๓๕๕	๔๕๐
๕	บ้านทุ่งยอ	๑๗๙	๑๙๓	๓๗๒	๑๐๖
รวม		๒,๘๑๗	๒,๙๒๑	๕,๗๓๘	๑,๔๘๖

ข้อมูลจาก งานทะเบียนราษฎร์ ที่ทำการปกครองอำเภออำเภอมืองยะลา จังหวัดยะลา ณ เดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๙

๔. สภาพสังคม

๔.๑ การศึกษา

ตำบลตาเซะ มีสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทั้งสิ้น ๖ แห่ง ตามรายละเอียดดังนี้

ชื่อสถานศึกษา	สถานที่ตั้ง	สังกัดหน่วยงาน	จำนวนนักเรียน
ศพด.ประจำตำบลตาเซะ	ม.๑	อบต.ตาเซะ	๓๖ คน
ศพด.ชีวิตสดใส	ม.๓	อบต.ตาเซะ	๗๓ คน
โรงเรียนศรีพัฒนาราม	ม.๑	สพฐ. ปกติ	๔๗ คน
โรงเรียนบ้านเบญญา	ม.๒	สพฐ. ปกติ	๒๓๓ คน
โรงเรียนบ้านตาเซะ	ม.๓	สพฐ. ปกติ	๑๖๕ คน
โรงเรียนวังธาราธิพิทยา	ม.๔	สพฐ. ปกติ	๗๘ คน

ข้อมูลจากสถานศึกษา ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๔.๒ การสาธารณสุข

ตำบลตาเซะ มีสถานที่ให้บริการด้านสาธารณสุข จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตาเซะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ (รับผิดชอบ หมู่ที่ ๑, ๓, ๕)

๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านวังกระ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ (รับผิดชอบ หมู่ที่ ๒, ๔)

ข้อมูลสถานที่ให้บริการสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตาเซะ

รายการ	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
บุคลากร	๖ คน	๖ คน
อสม.	๓๖ คน	๓๖ คน
ผู้ป่วยติดเตียง	๔ คน	๓ คน
ผู้ป่วยจิตเวช	๕ คน	๕ คน
ผู้ป่วยยาเสพติด	-	-
จำนวน ๕ อันดับโรคที่ให้บริการ	๑. โรคกระเพาะอาหาร ๒. โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ๓. โรคระบบทางเดินหายใจ ๔. โรคผิวหนัง ๕. โรคตา	๑. โรคกระเพาะอาหาร ๒. โรคระบบทางเดินหายใจ ๓. โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ๔. โรคผิวหนัง ๕. โรคตา

-โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านวังกระ

รายการ	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
บุคลากร	๕ คน	๕ คน
อสม.	๓๑ คน	๓๑ คน
ผู้ป่วยติดเตียง	๕ คน	-
ผู้ป่วยจิตเวช	๑ คน	๒ คน
ผู้ป่วยยาเสพติด	-	-
จำนวน ๕ อันดับโรคที่ให้บริการ	๑. โรคไข้หวัด ๒. โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ๓. โรคความดันโลหิตสูง ๔. โรคฟันผุ ๕. โรคผิวหนังอักเสบ	๑. โรคไข้หวัด ๒. โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ๓. ฟันผุ ๔. โรคผิวหนังอักเสบ ๕. โรคความดันโลหิตสูง

๔.๓ อาชญากรรม

ตำบลตาเซะ ไม่มีเหตุอาชญากรรมร้ายแรงเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความเรียบร้อยในหมู่บ้าน มีอาสาสมัครป้องกันภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน ในระยะที่ผ่านมาได้มีการฝึกอบรมราษฎรในการป้องกันภัย เช่น การฝึกซ้อมยิงปืน หมู่บ้านต่าง ๆ ได้จัดชุดลาดตระเวน จัดตั้งป้อมยาม จัดชุดตรวจหมู่บ้าน อีกทั้งมีการอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งคืน

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในตำบลตาเซะ จากการสอบถามผู้นำชุมชนพบว่าในเขตตำบลตาเซะมีผู้ที่ติดยาเสพติด แต่เมื่อเทียบกับพื้นที่ข้างเคียงแล้วถือว่าน้อย เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้นำชุมชนภายในหมู่บ้าน สำหรับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ได้รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส ตลอดจนการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้เยาวชน ประชาชน ได้รับเรื่องถึงพิษภัยของยาเสพติด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. สนับสนุนการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ
๒. สนับสนุนการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการ
๓. การรับลงทะเบียนและโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๔. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์คนพิการประจำตำบล
๕. โครงการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
๖. โครงการช่วยเหลือเด็กกำพร้า ผู้ยากจน ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

ตำบลตาเซะ มีถนนลาดยางและสามารถเดินทางติดต่อกับอำเภอเมืองยะลาโดยทางรถยนต์ได้ ๓ เส้นทาง ดังนี้

๑. ถนนเพชรเกษมเป็นถนนลาดยางผ่านตำบลท่าสาป ตำบลยุโป ถึงตำบลตาเซะ เขตหมู่ที่ ๓ ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร
๒. ถนนสายยะลา – ปัตตานี เป็นถนนลาดยางผ่านตำบลเขาตูม และผ่านชลประทานปัตตานีถึงตำบลตาเซะ เขตหมู่ที่ ๔ ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร
๓. ถนนสายตลาดเมืองใหม่ ผ่านหมู่ที่ ๓ ตำบลยุโป ไปบรรจบกับถนนสายท่าสาป-ยุโป และตาเซะ ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

ส่วนภายในเขตที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ เส้นทางหลักเป็นถนนลาดยาง และเส้นทางภายในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตและคังมีสภาพถนนเป็นดินลูกรังบางสาย

๕.๒ การไฟฟ้า

ภายในเขตที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ มีไฟฟ้าทั่วทุกหมู่บ้าน มีเพียงบางหมู่บ้านที่ยังไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน เนื่องจากราษฎรที่สร้างบ้านเรือนใหม่ในพื้นที่ทำการเกษตร

ตารางแสดงจำนวนไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบล

ไฟฟ้าสาธารณะ หมู่ที่ ๑

ที่	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
๑.	ถนนสายบ้านคล้า – บ้านตาเซะ	๓๐ จุด	
๒.	ถนนสายหน้ามัสยิดบ้านละหา	๑๐ จุด	
๓.	ถนนสายบ้านละหา	๑๙ จุด	
๔.	ถนนสายทุ่งโน	๑๐ จุด	
๕.	ถนนสายคลองท่อน – สระน้ำต้นเหียง	๗ จุด	
๖.	ถนนสายสระน้ำโมกราช	๕ จุด	
๗.	ถนนสายหน้าวัด – บ่ออยู่ไซ้	๗ จุด	
๘.	ถนน อบจ. ยล. ๑๒๐๗	๑๐ จุด	
	รวม	๙๘ จุด	

ไฟฟ้าสาธารณะ หมู่ที่ ๒

ที่	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
๑.	ถนนสายหน้ามัสยิดกะลุแป	๒๔ จุด	
๒.	ถนนสายบ้านเบญญา – บ้านตาเซะ	๓๙ จุด	
๓.	ถนนสายข้างมัสยิดกะลุแป	๕ จุด	
๔.	ถนนทางเท้าสายบ้านเปาะแม	๓ จุด	
๕.	ถนนสายบ้านสารวัตรกำนันแวญนุ	๓ จุด	
๖.	ถนนสายบ้านกะลุแป – บ้านคล้า	๘ จุด	
๗.	ถนนสายบ้านนายดอขอ – แม่ซง	๕ จุด	
๘.	ถนนสายบ้านลิเต็ง – บาดง	๙ จุด	
๙.	ถนนทางเท้าสายบ้านแบมะ (นาใหญ่)	๓ จุด	
๑๐.	ถนนทางเท้าสายบ้านแยะ (บาดง)	๒ จุด	
๑๑.	ถนน อบจ. ยล. ๑๒๐๗	๑๑ จุด	
	รวม	๙๘ จุด	

ไฟฟ้าสาธารณะ หมู่ที่ ๓

ที่	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
๑.	ถนนสายบ้านเบญญา - บ้านตาเซะ	๖๔ จุด	
๒.	ถนนสายศูนย์เทคโนโลยีการเกษตร - บ้านคล้า	๑๐ จุด	
๓.	ถนนสายบ้านแบยา (ซอย ๑๒)	๓ จุด	
๔.	ถนนสายทุ่งเคมี - บ้านแบเฮง	๖ จุด	
๕.	ถนนสายถนนใหม่ - หน้าโรงเรียนบ้านตาเซะ	๑๘ จุด	
๖.	ถนนสายยุทธศาสตร์ - ภูโบริ	๗ จุด	
๗.	ถนนสายหน้าปอนะอิสลามศาสน์ดารุสลาม	๑๕ จุด	
๘.	ถนนสายหน้าสถานีรถไฟบ้านตาเซะ	๘ จุด	
๙.	ถนนสายข้างทางรถไฟ - บ้านปะจูแวง	๓ จุด	
๑๐.	ถนนแวนดาโอะ - รือซื่อดี	๓ จุด	
๑๑.	ถนนสายบ้านคล้า - บ้านตาเซะ	๖ จุด	
	รวม	๑๔๓ จุด	

ไฟฟ้าสาธารณะ หมู่ที่ ๔

ที่	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
๑.	ถนนสายข้างอนามัยบ้านวังกระ	๒ จุด	
๒.	ถนนสายหลังอนามัยบ้านวังกระ	๘ จุด	
๓.	ถนนสายลิเต็ง - บาดง	๒๐ จุด	
๔.	ถนนสายตำบลดาโอะ - ตำบลเกาะ	๓ จุด	
๕.	ถนนสายบ้านตำบลเกาะ - นาจัน	๓ จุด	
๖.	ถนนสายหน้ามัสยิดบ้านวังกระ	๑๙ จุด	
๗.	ถนนสายยุทธศาสตร์ - ภูโบริ	๗ จุด	
๘.	ถนนสายบ้านต้นหยง - ปลายนา	๓๙ จุด	
๙.	ถนนสายหน้าโรงเรียนวังธราธิปวิทยา	๗ จุด	
๑๐.	ถนนเรียบคลองส่งน้ำชลประทาน - แม่ลาน	๔ จุด	
๑๑.	ถนน อบจ. ยล. ๑๒๐๗	๘ จุด	
	รวม	๑๒๐ จุด	

ไฟฟ้าสาธารณะ หมู่ที่ ๕

ที่	สถานที่	จำนวน	หมายเหตุ
๑.	ถนนสายหน้าวัดทุ่งยอ	๓ จุด	
๒.	ถนนสายหลังวัดทุ่งยอ	๔ จุด	
๓.	ถนนสายทุ่งยอ – แม่ลาน	๔๑ จุด	
๔.	ถนนภายในหมู่บ้านทุ่งยอ	๔ จุด	
๕.	ถนนสายยุทธศาสตร์ – ทุ่งยอ	๔ จุด	
	รวม	๕๖ จุด	

๕.๓ ด้านประปา

การประปาในเขตตำบลตาเซะ จะมีอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๓ บ้านตาเซะ

๕.๔ ด้านโทรศัพท์

การโทรศัพท์ในเขตตำบลตาเซะ จะมีโทรศัพท์สาธารณะในหมู่ที่ ๒ และโทรศัพท์ระบบติดตามตัว (มือถือ) จะมีใช้ทุกหมู่บ้านทั่วทั้งตำบล

๕.๖ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ในเขตตำบลตาเซะ มีหอกระจายข่าว วิทยุ โทรทัศน์ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชากรในเขตตำบลตาเซะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ การทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ทำนา และปลูกไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ มะพร้าว ขมิ้น ส้มโอ ขนุน แต่มีการปลูกไม่มากนัก เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้เงินทุนของตัวเองในการทำการเกษตร ถ้ามีปัญหาจริง ๆ เกษตรกรจะใช้เงินกู้ยืมจากธนาคารของรัฐ เช่น ธกส. ออมสิน, สหกรณ์เพื่อการเกษตร เป็นต้น

ในการทำการเกษตรส่วนใหญ่เกษตรกรยังไม่มีเครื่องจักรกลการเกษตรมากนัก จะมีก็เพียงรถไถเดินตามบ้างเล็กน้อยและเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นสารเคมี แต่มีเพียง ๑๐% ของครัวเรือนทั้งหมด ในการทำการเกษตรในพื้นที่ตั้งแต่ ๕ ไร่ขึ้นไป จะจ้างเครื่องจักรกลจากตำบลอื่น ๆ มาช่วยไถพื้นที่ทำการเกษตร

๖.๒ การประมง

เนื่องจากจังหวัดยะลาไม่มีพื้นที่ติดทะเล ประกอบกับในเขตตำบลตาเซะ เป็นที่ราบลุ่มจึงไม่มีการทำประมงในเขตพื้นที่

๖.๓ การปศุสัตว์

ประชากรในตำบลตาเซะ ทำปศุสัตว์เป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตร เช่น การเลี้ยงไก่ พันธุ์พื้นเมือง การเลี้ยงเป็ดเทศ การเลี้ยงวัว การขุดบ่อเลี้ยงปลานิล เพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว เนื่องจากราคาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ

๖.๔ การบริการ

ตำบลตาเซะมีร้านจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค ร้านอาหารตามสั่ง โรงสีข้าว ร้านเกม/อินเทอร์เน็ต ร้านจำหน่ายอุปกรณ์อะไหล่รถจักรยานยนต์ ร้านจำหน่ายอุปกรณ์อะไหล่รถยนต์ ร้านรับซื้อน้ำยาง ร้านแว่นตา ร้านจำหน่ายปุ๋ยเคมี/อุปกรณ์การเกษตร ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

ตารางแสดงข้อมูลการบริการ

ที่	ร้านค้า	หมู่ที่ / จำนวน					รวม
		หมู่ที่ ๑	หมู่ที่ ๒	หมู่ที่ ๓	หมู่ที่ ๔	หมู่ที่ ๕	
๑.	ปั้มน้ำมัน/ปั้มหลอด	-	-	-	-	๑	๑
๒.	ร้านจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค	๘	๑๒	๗	๕	๒	๓๔
๓.	โรงสีข้าว	-	-	๑	-	-	๑
๔.	ร้านรับซื้อน้ำยาง	๑	๑	๑	-	-	๓
๕.	ร้านแปรรูปผลิตภัณฑ์จากแป้ง	๑	-	-	-	-	๑
๖.	ร้านจำหน่ายอุปกรณ์อะไหล่รถจักรยานยนต์,รถยนต์	-	-	๓	-	-	๓
๗.	ร้านจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง	๑	-	-	๑	-	๒
๘.	ร้านอาหารตามสั่ง	-	๔	-	-	-	๔
๙.	ร้านเกม & อินเทอร์เน็ต	-	๒	-	-	-	๒
๑๐.	ร้านจำหน่ายปุ๋ยเคมี/อุปกรณ์การเกษตร	๑	-	-	-	-	๑
๑๑.	ร้านแว่นตา	๑	-	-	-	-	๑

๖.๕ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ในเขตตำบลตาเซะ ประกอบไปด้วยกลุ่มอาชีพต่างๆ ดังนี้

- กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า
- กลุ่มถักกระเป๋
- กลุ่มทำขนม
- กลุ่มเพาะปลูก
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์

๖.๘ แรงงาน

ในเขตตำบลตาเซะ จะเป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ ๓-๕ คน ต่อครัวเรือน แรงงานจ้างส่วนใหญ่เป็นแรงงานในท้องถิ่นมาช่วยเสริมแรงงานในครัวเรือน เช่น การจ้างถ่างป่า การจ้างกรีดยาง การจ้างใส่ปุ๋ย เป็นต้น ซึ่งค่าจ้างแรงงานขึ้นอยู่กับลักษณะและปริมาณงานที่จ้าง

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
		ชาย	หญิง	รวม		
๑	บ้านคล้า	๔๒๔	๔๔๕	๘๖๙	๒๓๖	๓,๒๐๐ ไร่
๒	บ้านกะลุแป	๘๒๒	๘๔๗	๑,๖๖๙	๓๐๙	๓,๓๔๕ ไร่
๓	บ้านตาเซะ	๗๔๒	๗๓๑	๑,๔๗๓	๓๘๕	๖,๑๑๐ ไร่
๔	บ้านวังกระ	๖๕๐	๗๐๕	๑,๓๕๕	๔๕๐	๓,๗๑๒ ไร่
๕	บ้านทุ่งยอ	๑๗๙	๑๙๓	๓๗๒	๑๐๖	๑,๘๑๐ ไร่
รวม		๒,๘๑๗	๒,๙๒๑	๕,๗๓๘	๑,๔๘๖	

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร (ทำนา)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ในเขตชลประทาน			นอกเขตชลประทาน		
		จำนวนครัวเรือน	ต้นทุนเฉลี่ย	ราคาขายเฉลี่ย	จำนวนครัวเรือน	ต้นทุนเฉลี่ย	ราคาขายเฉลี่ย
๑	บ้านคล้า	-	-	-	๔๗	๒,๗๐๐	๕,๑๙๐
๒	บ้านกะลุแป	-	-	-	๕๘	๒,๗๐๐	๕,๑๙๐
๓	บ้านตาเซะ	-	-	-	-	-	-
๔	บ้านวังกระ	-	-	-	๕๓	๒,๗๐๐	๕,๑๙๐
๕	บ้านทุ่งยอ	-	-	-	-	-	-

๗.๓ ข้อมูลด้านการเกษตร (ทำสวน)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประเภท	จำนวนครัวเรือน/ไร่	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย (บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย (บาท/ไร่)
๑	บ้านคล้า	ทุเรียน	๕๒ ครัวเรือน/๑๔๘ ไร่	๖๘๕	๒,๐๐๐	๒๓,๙๗๕
		ยางพารา	๔๙ ครัวเรือน/๒๔๐ ไร่	๒๔๐	๒,๐๐๐	๘,๘๘๐
		มังคุด	๒๘ ครัวเรือน/๘๐ ไร่	๒๘๔	๒,๐๐๐	๒,๘๔๐
		ลองกอง	๕๐ ครัวเรือน/๗๗ ไร่	๕๘๔	๒,๐๐๐	๔,๐๘๘
		มะนาว	๙ ครัวเรือน/๑๕ ไร่	๑,๒๐๐	๖,๐๐๐	๓๖,๐๐๐
		ข้าวโพดหวาน	๕ ครัวเรือน/๕ ไร่	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
		มะพร้าว	๘ ครัวเรือน/๑๕ ไร่	๘๐๐	๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
		เงาะ	๓๖ ครัวเรือน/๔๕ ไร่	๕๑๔	๒,๐๐๐	๗,๗๑๐
๒	บ้านกะลุแป	ทุเรียน	๕๘ ครัวเรือน/๑๔๐ ไร่	๖๘๕	๒,๐๐๐	๒๓,๙๗๕
		ยางพารา	๕๐ ครัวเรือน/๖๗๐ ไร่	๒๔๐	๒,๐๐๐	๘,๘๘๐
		มังคุด	๓๒ ครัวเรือน/๘๘ ไร่	๒๘๔	๒,๐๐๐	๒,๘๔๐
		ลองกอง	๓๐ ครัวเรือน/๕๐ ไร่	๕๘๔	๒,๐๐๐	๔,๐๘๘
		มะนาว	๔๓ ครัวเรือน/๒๗ ไร่	๑,๒๐๐	๖,๐๐๐	๓๖,๐๐๐
		ข้าวโพดหวาน	๒๔ ครัวเรือน/๑๒ ไร่	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
		มะพร้าว	๑๐ ครัวเรือน/๒๐ ไร่	๘๐๐	๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
		เงาะ	๓๐ ครัวเรือน/๔๐ ไร่	๕๑๔	๒,๐๐๐	๗,๗๑๐
๓	บ้านตาเซะ	ทุเรียน	๖๖ ครัวเรือน/๑๙๙ ไร่	๖๘๕	๒,๐๐๐	๒๓,๙๗๕
		ยางพารา	๓๒๕ ครัวเรือน/๒,๘๐๐ ไร่	๒๔๐	๒,๐๐๐	๘,๘๘๐
		มังคุด	๓๐ ครัวเรือน/๘๗ ไร่	๒๘๔	๒,๐๐๐	๒,๘๔๐
		ลองกอง	๕๘ ครัวเรือน/๕๐ ไร่	๕๘๔	๒,๐๐๐	๔,๐๘๘
		มะนาว	๑๔ ครัวเรือน/๒๐ ไร่	๑,๒๐๐	๖,๐๐๐	๓๖,๐๐๐
		ข้าวโพดหวาน	๒๕ ครัวเรือน/๑๕ ไร่	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
		มะพร้าว	๑๕ ครัวเรือน/๓๐ ไร่	๘๐๐	๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
		เงาะ	๕๕ ครัวเรือน/๔๙ ไร่	๕๑๔	๒,๐๐๐	๗,๗๑๐
๔	บ้านวังกระ	ทุเรียน	๓๒ ครัวเรือน/๙๗ ไร่	๖๘๕	๒,๐๐๐	๒๓,๙๗๕
		ยางพารา	๕๐ ครัวเรือน/๖๘๐ ไร่	๒๔๐	๒,๐๐๐	๘,๘๘๐
		มังคุด	๒๐ ครัวเรือน/๕๘ ไร่	๒๘๔	๒,๐๐๐	๒,๘๔๐
		ลองกอง	๒๕ ครัวเรือน/๕๐ ไร่	๕๘๔	๒,๐๐๐	๔,๐๘๘
		มะนาว	๑๙ ครัวเรือน/๒๒ ไร่	๑,๒๐๐	๖,๐๐๐	๓๖,๐๐๐
		ข้าวโพดหวาน	๑๐ ครัวเรือน/๑๕ ไร่	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
		มะพร้าว	๑๒ ครัวเรือน/๒๘ ไร่	๘๐๐	๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
		เงาะ	๒๕ ครัวเรือน/๔๔ ไร่	๕๑๔	๒,๐๐๐	๗,๗๑๐

๗.๓ ข้อมูลด้านการเกษตร (ทำสวน) (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประเภท	จำนวนครัวเรือน/ไร่	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย (บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย (บาท/ไร่)
๕	บ้านทุ่งยอ	ทุเรียน	๘ ครัวเรือน/๒๐ ไร่	๖๘๕	๒,๐๐๐	๒๓,๙๗๕
		ยางพารา	๕๘ ครัวเรือน/๗๕๐ ไร่	๒๔๐	๒,๐๐๐	๘,๘๘๐
		มังคุด	๑๐ ครัวเรือน/๑๔ ไร่	๒๘๔	๒,๐๐๐	๒,๘๔๐
		ลองกอง	๑๒ ครัวเรือน/๔๐ ไร่	๕๘๔	๒,๐๐๐	๔,๐๘๘
		เงาะ	๑๒ ครัวเรือน/๒๐ ไร่	๕๑๔	๒,๐๐๐	๗,๗๑๐

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำธรรมชาติ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง
แม่น้ำ	๓	๐	๐	๓
ห้วย/ลำธาร	๐	๐	๐	๐
คลอง	๔	๐	๐	๔
หนองน้ำ/บึง	๐	๒	๐	๒
แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้าง	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง
แก้มลิง	๐	๐	๐	๐
อ่างเก็บน้ำ	๑	๐	๐	๑
ฝาย	๐	๐	๐	๐
สระ	๐	๓	๐	๓

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประเภท	ไม่มี	มี		ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของ ครัวเรือนที่ เข้าถึง
				เพียงพอ	ไม่เพียงพอ			
๑	บ้านคล้า	บ่อบาดาล สาธารณะ	✓					
		บ่อน้ำตื้น สาธารณะ	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ อบท.)	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ ภูมิภาค)	✓					
		แหล่งน้ำ ธรรมชาติ			✓		✓	
		แหล่งอื่น ๆ -บ่อน้ำตื้น -บ่อบาดาล		✓ ✓		✓ ✓		๙๐.๐๐ ๘๐.๐๐
๒	บ้านกะลุแป	บ่อบาดาล สาธารณะ	✓					
		บ่อน้ำตื้น สาธารณะ	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ อบท.)	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ ภูมิภาค)	✓					
		แหล่งน้ำ ธรรมชาติ		✓			✓	
		แหล่งอื่น ๆ -บ่อน้ำตื้น -บ่อบาดาล		✓ ✓		✓ ✓		๙๐.๐๐ ๘๐.๐๐

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้ (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประเภท	ไม่มี	มี		ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของ ครัวเรือนที่ เข้าถึง
				เพียงพอ	ไม่เพียงพอ			
๓	บ้านตาเซะ	บ่อบาดาล สาธารณะ	✓					
		บ่อน้ำตื้น สาธารณะ	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ อปท.)	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ ภูมิภาค)	✓					
		แหล่งน้ำ ธรรมชาติ		✓			✓	
		แหล่งอื่น ๆ -บ่อน้ำตื้น -บ่อบาดาล		✓ ✓		✓ ✓		๘๕.๐๐ ๘๕.๐๐
๔	บ้านวังกระ	บ่อบาดาล สาธารณะ	✓					
		บ่อน้ำตื้น สาธารณะ	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ อปท.)	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ ภูมิภาค)	✓					
		แหล่งน้ำ ธรรมชาติ		✓			✓	
		แหล่งอื่น ๆ -บ่อน้ำตื้น -บ่อบาดาล		✓ ✓		✓ ✓		๘๐.๐๐ ๘๐.๐๐

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกินน้ำใช้ (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประเภท	ไม่มี	มี		ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
				เพียงพอ	ไม่เพียงพอ			
๕	บ้านทุ่งยอ	บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
		บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ อปท.)	✓					
		ประปาหมู่บ้าน (ของ ภูมิภาค)	✓					
		แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
		แหล่งอื่น ๆ -บ่อน้ำตื้น -บ่อบาดาล		✓ ✓		✓ ✓		๘๐.๐๐ ๘๐.๐๐

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนตำบลตาเซะ นับถือศาสนาพุทธประมาณ ๓๐% และนับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๗๐%

สถาบันและองค์กรศาสนา

- มีวัด จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑. วัดศรีพัฒนาราม ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ บ้านคล้า
๒. วัดพรุท่งคอก ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๕ บ้านทุ่งยอ

- มีมัสยิด (ที่จดทะเบียน) จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้

๑. มัสยิดตรียาตุลฮัตฟา (บ้านกะลู่แป) หมู่ที่ ๒
๒. มัสยิดยาแมะกะลู่แป หมู่ที่ ๒
๓. มัสยิดนุรุลมุตมาอินนะห์ (บ้านตาเซะ) หมู่ที่ ๓
๔. มัสยิดดาร์สลาม (บ้านพรุท่งคอก) หมู่ที่ ๓
๕. มัสยิดฮัตตารีเปยตุล ฮัดดีเนียะ (บ้านวังกระ) หมู่ที่ ๔

- โรงเรียนสอนดาตีกา จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. ดาตีกาจารย์ยาตุลอัตตาล หมู่ที่ ๒

๒. ดาตีกานูรุลมุตมาอินนะห์ หมู่ที่ ๓

๓. ดาตีกาอัตตัมเปยะห์ อัลดีปิยะห์ กุบังดีอรัส หมู่ที่ ๔

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ประชาชนในตำบลตาเซะ มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ราษฎรส่วนใหญ่มีลักษณะค่านิยมเป็นไปตามศาสนานับถือประเพณีพิธีทางศาสนาตามความเชื่อของแต่ละศาสนา

ศาสนาอิสลาม จะมีการสวดมนต์และเข้ามัสยิด สุเหร่า ร่วมพิธีทางศาสนาและช่วยเหลือในด้านประเพณี ต่าง ๆ อาทิเช่น ประเพณีพิธีแต่งงาน ประเพณีการเข้าสู่สู่นัต ประเพณีการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน ประเพณีกวนอาซูรอ ประเพณีวันตรุษอีดีลฟิตรี ประเพณีเชือดวัววันตรุษอีดีลอัธฮา

ศาสนาพุทธ ประเพณีทำบุญเดือนสิบ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีชักพระ ประเพณีบวชนาค ประเพณีทอดกฐิน/ทอดผ้าป่า และประเพณีงานบุญต่าง ๆ

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ราษฎรตำบลตาเซะได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การละเล่นว่าว การละเล่นลูกข่าง การจักสานเสื่อจากใบกระจุต

ภาษาถิ่น ราษฎรตำบลตาเซะพูดภาษาไทยท้องถิ่นและภาษามลายูท้องถิ่น

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตตำบลตาเซะได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ ปลาสาม และสินค้าพื้นเมืองโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำขนมต้นแบบ (ทองม้วน ทองพับ) ณ หมู่ที่ ๑ บ้านคล้า

ทองม้วน ทองพับ

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

ตำบลตาเซะมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ๔ แห่ง และมีระบบส่งน้ำของชลประทานในบางพื้นที่ โดยเฉพาะ หมู่ที่ ๓ และ หมู่ที่ ๔ และน้ำที่ใช้อุปโภคบริโภคเป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน บ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น

๙.๒ ป่าไม้

ตำบลตาเซะส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มจึงไม่มีป่าไม้

๙.๓ ภูเขา

ตำบลตาเซะส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มจึงไม่มีภูเขา

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่เขตตำบลตาเซะส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่มสำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ พื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีมลพิษ และมีเขื่อนปัตตานีอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเซะ

ส่วนที่ ๒

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๐)

๑. สรุปผลการดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ และการเบิกจ่ายงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐

๑.๑ สรุปสถานการณ์พัฒนา การตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ

๑.๑.๑ การสรุปสถานการณ์การพัฒนา (โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค)

จุดแข็ง (STRENGTH)	จุดอ่อน (WEAKNESS)	โอกาส (OPPORTUNITY)	อุปสรรค (THREAT)
๑. เป็นพื้นที่ติดต่อกับเขตเทศบาลนครยะลา	๑. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการลงทุนทำการค้าต่างๆ	๑. เป็นพื้นที่ติดต่อกับเขตเมืองมีความสะดวกในการขนส่งเกี่ยวกับการเกษตร	๑. เป็นชุมชนที่ใกล้กับตัวเมืองอาจเป็นแหล่งมั่วสุม เป็นจุดที่ล่อแหลมของพวกมิจฉาชีพ
๒. เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร	๒. เกษตรกรในพื้นที่ขาดการเรียนรู้เพิ่มเติมในวิชาการเกษตรและการพัฒนาในการเกษตรการเพิ่มจำนวนผลผลิตให้ตรงตามที่ต้องการ	๒. มีธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การอนุรักษ์และรักษาประโยชน์สามารถพัฒนาในเชิงธุรกิจต่อไปได้	๒. ระเบียบ กฎหมายค่อนข้างมากทำให้การดำเนินการไม่คล่องตัวเกิดความล่าช้า ส่งผลให้การพัฒนาล่าช้าไปด้วย
๓.๓. ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเหมาะแก่การพัฒนา	๓. ประชากรขาดความตื่นตัวในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเอง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรส่วนใหญ่มีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น	๓.รัฐบาลมีนโยบายเอื้อต่อการพัฒนาและทาง อบต.ตาเซะให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านให้แก่ประชากรในพื้นที่	๓. การกระจายอำนาจในท้องถิ่นยังไม่เป็นตามเจตนารมณ์แท้จริง และการพัฒนาด้านการรอง การบริหาร เป็นงานที่ต้องอาศัยจิตสำนึก เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ ส่วนบุคคล จึงเป็นงานที่ค่อนข้างจะคาดเดาผลงานได้ยาก ขาดการบูรณาการและการประสานงานที่ดีในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. การคมนาคมมีความสะดวก	๔. มีผู้ไม่ประสงค์ดีใช้เป็นเส้นทางคมนาคน เนื่องจากมีเส้นทางเข้าออกได้หลายเส้นทาง	๔. เหมาะกับการส่งเสริมและสนับสนุนในการฝึกอบรม	๔. มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารงานหรือพัฒนาพื้นที่ซึ่งการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและความยากจน ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ส่วนที่ต้องประสานงานกันถึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์

๑.๑.๒ การตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณ

ตารางสถิติแสดงการตั้งงบประมาณรายรับจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐

รายรับ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ประมาณการ ปี ๒๕๖๐
รายได้จัดเก็บเอง	๓๒๗,๘๙๓.๒๗	๒๙๐,๑๐๕.๔๒	๒๔๓,๗๒๔.๔๗	๓๑๗,๔๐๐.๐๐
หมวดภาษีอากร	๕๐,๗๑๗.๙๖	๔๗,๕๕๒.๐๐	๗๘,๓๑๔.๗๐	๗๕,๐๐๐.๐๐
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	๖,๗๕๖.๒๕	๘,๓๐๔.๖๐	๒๑,๑๒๓.๙๕	๑๑,๔๐๐.๐๐
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	๑๙๗,๕๑๙.๐๖	๑๓๖,๕๐๘.๓๙	๑๐๙,๕๘๕.๘๒	๑๓๐,๐๐๐.๐๐
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	๗๒,๙๐๐.๐๐	๙๗,๗๕๐.๐๐	๓๕,๗๐๐.๐๐	๑๐๑,๐๐๐.๐๐
รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒,๒๙๒,๖๙๘.๓๙	๑๓,๔๔๘,๑๒๗.๔๕	๑๔,๒๐๕,๖๙๙.๖๖	๑๔,๕๑๒,๐๐๐.๐๐
หมวดภาษีจัดสรร	๑๒,๒๙๒,๖๙๘.๓๙	๑๓,๔๔๘,๑๒๗.๔๕	๑๔,๒๐๕,๖๙๙.๖๖	๑๔,๕๑๒,๐๐๐.๐๐
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	๗,๘๖๑,๘๗๘.๐๐	๗,๗๘๓,๑๙๓.๐๐	๗,๑๐๑,๐๐๘.๐๐	๑๗,๐๕๙,๑๕๐.๐๐
หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	๗,๘๖๑,๘๗๘.๐๐	๗,๗๘๓,๑๙๓.๐๐	๗,๑๐๑,๐๐๘.๐๐	๑๗,๐๕๙,๑๕๐.๐๐
รวม	๒๐,๔๘๒,๔๖๙.๖๖	๒๑,๕๒๑,๔๒๕.๘๗	๒๑,๕๕๐,๔๓๒.๑๓	๓๑,๘๘๘,๕๕๐.๐๐

ตารางสถิติแสดงการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐

รายรับ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ประมาณการ ปี ๒๕๖๐
งบกลาง	๕๕๖,๒๒๐.๐๐	๖๗๐,๔๐๓.๐๐	๔๔๔,๑๑๓.๐๐	๖,๔๔๔,๑๕๐.๐๐
งบบุคลากร	๖,๕๘๘,๔๕๗.๓๒	๖,๘๒๔,๒๑๓.๑๗	๗,๘๔๘,๒๐๔.๒๑	๑๐,๙๒๘,๑๒๐.๐๐
งบดำเนินงาน	๖,๓๘๓,๐๙๗.๕๖	๕,๗๑๑,๕๘๘.๕๔	๖,๐๐๑,๖๓๐.๘๕	๘,๙๗๘,๐๘๐.๐๐
งบลงทุน	๖๓๓,๘๐๐.๐๐	๒,๐๖๗,๖๕๐.๐๐	๒,๑๓๕,๖๒๔.๓๘	๓,๕๐๗,๒๐๐.๐๐
งบรายจ่ายอื่น	๘๙๓,๔๙๑.๘๘	๑๙,๐๐๐.๐๐	๑๙,๐๐๐.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐
งบเงินอุดหนุน	๒,๕๖๔,๕๑๑.๐๐	๒,๖๓๙,๙๔๔.๕๔	๒,๕๕๕,๒๙๕.๕๖	๓๑,๘๘๕,๕๕๐.๐๐
รวม	๑๗,๖๑๙,๕๗๘.๔๕	๑๗,๙๓๒,๘๐๐.๐๕	๑๘,๙๙๓,๘๖๘.๐๐	๓๑,๘๘๕,๕๕๐.๐๐

๑.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตารางแสดงการประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติเชิงปริมาณ

ที่	แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๕๗			ปี ๒๕๕๘			ปี ๒๕๕๙			ประมาณการปี๒๕๖๐		
		จำนวนโครงการ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	ร้อยละโครงการที่ดำเนินการ	จำนวนโครงการ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	ร้อยละโครงการที่ดำเนินการ	จำนวนโครงการ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	ร้อยละโครงการที่ดำเนินการ	จำนวนโครงการ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	ร้อยละของโครงการที่ดำเนินการ
๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน	๔๓	๙	๓.๘๖	๔๙	๒๔	๘.๘๒	๔๒	๑๙	๗.๗๒	๕๒	๒๔	๘.๒๕
๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	๓๐	๑๒	๕.๑๕	๓๒	๑๙	๖.๙๙	๓๑	๑๒	๔.๘๘	๓๒	๑๐	๓.๔๔
๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร การปกครอง	๓๐	๑๑	๔.๗๒	๔๑	๒๕	๙.๑๙	๕๕	๒๐	๘.๑๓	๕๕	๑๙	๖.๕๓
๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗	-	-	๘	๒	๐.๗๔	๙	๒	๐.๘๑	๑๑	๒	๐.๖๙
๕	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๒๓	๑๘	๗.๗๓	๑๔๒	๒๔	๘.๘๒	๑๐๙	๙	๓.๖๖	๑๔๑	๑๕	๕.๑๕
รวม		๒๓๓	๕๐	๒๑.๔๖	๒๗๒	๙๔	๓๔.๕๖	๒๔๖	๖๒	๒๕.๒๐	๒๙๑	๗๐	๒๔.๐๕

การประเมินผลการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นในเชิงคุณภาพ

ลำดับที่	แผนงาน / โครงการ	การประเมินประสิทธิผลของ แผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ
๑.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน	- องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ได้ส่งเสริมประชาชน ในเรื่องของการประกอบอาชีพ ประชาชนส่วนมากสามารถพึ่งตนเองได้อีกระดับหนึ่ง และได้รับการ สนับสนุน เรื่องของการส่งเสริมอาชีพ
๒.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	- องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ได้ส่งเสริมประชาชน เช่น ช่วยเหลือประชาชนจากปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากอุทกภัย การส่งเสริมทางด้านการศึกษาให้มีเพิ่มขึ้น ด้านคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านโภชนาการ ของเด็ก และได้สนับสนุนในเรื่องของอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มทักษะ
๓.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร การปกครอง	- ประชาชนในพื้นที่ได้รับการบริการจาก อบต.ได้มากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับรู้ถึงการบริหารงาน บุคลากรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น เป็นที่พึงพอใจของประชากร ในพื้นที่ แต่อย่างไรก็ต้องพัฒนาศักยภาพต่อไป
๔.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-สามารถพัฒนาและสร้างจิตสำนึกให้ประชากรในพื้นที่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และทาง อบต.ตาเซะยังต้องกระตุ้นและสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ป่าไม้ แก่ประชากรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๕.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ได้พัฒนาด้านไฟฟ้าสาธารณะ ลดปัญหาอาชญากรรม และพัฒนาด้านถนน ส่งผลให้การคมนาคมสะดวกยิ่งขึ้น และสามารถขนส่งผลผลิตทางการเกษตรออกจำหน่ายได้สะดวกและรวดเร็ว พืชผลเสียหายน้อยลง

๒. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐

๒.๑ ผลที่ได้รับหรือผลที่สำคัญ

ตามท้องที่การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน และพัฒนาองค์กรให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนาเพื่อให้อำเภออยู่อย่างประชาชนดีขึ้น ซึ่งผลจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ผลที่ได้รับมีดังนี้

๑. ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข

๑.๑ มีไฟฟ้าแสงสว่างในเขตชุมชน หมู่บ้าน ในที่สาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และเส้นทางสัญจรไปมาที่มีจุดเสี่ยงและล่อแหลมต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

๑.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้กับชุดรักษาความปลอดภัยภาคประชาชน ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นทีมเสริมในการสอดส่อง ระวังระแวดระวังภัยในเขตตำบล

๑.๕ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นพลังในการเข้าถึงประชาชน

๑.๖ มีคณะกรรมการชมรมผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน เพื่อเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนที่สุ่มเสี่ยงไม่ว่าด้านยาเสพติดและปัญหาที่อาจจะกระทบด้านความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนและจัดสรรงบประมาณสำหรับอุดหนุนให้กับผู้นำในชุมชน

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๒.๑ ระบบโครงสร้างพื้นฐานมีความครอบคลุมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒.๒ ระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเป็นระบบ

๓. ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ภายในตำบล

๓.๒ ส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ด้านการบริหารและการจัดการตำบลตาเซะในแนวทาง “รู้จัก สามัคคี”

๔.๑ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

๔.๒ ส่งเสริมการกระจายงานลงพื้นที่อย่างแท้จริง โดยจัดสรรงบประมาณสำหรับอุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเหมาะสม

๔.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาบุคลากร มุ่งพัฒนา อบต.ตาเซะ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตบริการและจิตสาธารณะแก่บุคลากร

๕. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

- ๕.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล
- ๕.๒ ส่งเสริมโรงเรียนตาดีกาอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- ๕.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมนันทนาการ กีฬา สำหรับเด็กและเยาวชน
- ๕.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

๖. ด้านการสาธารณสุข

- ๖.๑ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน
- ๖.๒ จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการ
- ๖.๓ ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน

๗. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๗.๑ สนับสนุนการบำรุงรักษาแหล่งน้ำสาธารณะ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๗.๒ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการปลูกต้นไม้
- ๗.๓ ส่งเสริมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การรักษาความสะอาด การคัดแยกขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

๘. ด้านการบริการประชาชน

- ๘.๑ จัดให้มีบริการ อบต. เคลื่อนที่ ออกบริการประชาชน
- ๘.๒ งานบริการประชาชนมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เพื่อสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสามารถติดต่อกับ อบต.ตาเซะ ได้อย่างรวดเร็ว
- ๘.๓ จัดทำ/จัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก ในการให้บริการประชาชน

๒.๒ ผลกระทบ

ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเขตตำบลตาเซะ และพัฒนาองค์กรให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนาเพื่อให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น แต่มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัว ดังนี้

๑. มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารงานหรือพัฒนาพื้นที่ ซึ่งการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และความยากจน ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ส่วนที่ต้องประสานงานกันถึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์

๒. การกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์แท้จริง เนื่องจากการพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร เป็นงานที่ต้องอาศัยจิตสำนึกเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจส่วนบุคคล จึงเป็นงานที่คาดเดาผลงานได้ยาก ขาดการบูรณาการและการประสานงานที่ดีในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ประชากรขาดความตื่นตัวในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองเท่าที่ควร

๔. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา การลงทุนทำการค้าต่าง ๆ

๕. ระเบียบกฎหมายค่อนข้างมากทำให้การดำเนินการไม่คล่องตัว เกิดความล่าช้า ส่งผลให้การพัฒนาเกิดความล่าช้าด้วย

๖. เป็นชุมชนใกล้ตัวเมืองเป็นจุดต่อแหลมของพวกมิจฉาชีพหรือผู้ไม่ประสงค์ดี ใช้เป็นเส้นทางคมนาคม เนื่องจากมีเส้นทางออกได้หลายทาง

๓. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ มีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีได้มีเพียงหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น แต่ยังไม่รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น วัตถุประสงค์หลัก คือ ต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ดี โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ซึ่งแสดง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน แผนพัฒนาจังหวัดยะลา ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดยะลา

การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ จากการได้ทำประชาคมหมู่บ้าน และใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูล กชช ๒ ค. และข้อมูลการจัดทำแผนแม่บทชุมชนของตำบลตาเซะ สรุปได้ดังนี้

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๑. ปัญหาด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ - ปัญหายาเสพติดระบาดในกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะกระท่อม ยาบ้า กัญชา - ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ประชาชน เยาวชน ราษฎร ในเขตพื้นที่ อบต.ตาเซะ	- นโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ อบต.ดำเนินการร่วมกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดสันติสุข - นโยบายรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้ อบต.ดำเนินการร่วมกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติด - ตั้งงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย เช่น • ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง • ติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV • จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อปพร.) • จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๒. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒.๑ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก <u>ลักษณะของปัญหา</u> - เนื่องจากถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนหินคลุก ซึ่งไม่ได้มาตรฐาน เมื่อฝนตกจะทำให้ น้ำท่วมขัง ถนนขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ ๒.๒ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ <u>ลักษณะของปัญหา</u> - เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ จึงอยากให้มีไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ทั้งนี้ เป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากผู้ไม่หวังดี และประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น ๒.๓ ปัญหาน้ำท่วม <u>ลักษณะของปัญหา</u> - เกิดปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากตำบลตาเซะเป็นที่ราบลุ่มรองรับน้ำจากพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดยะลา จึงประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วมขัง และปัญหาอุทกภัยกรณีมีฝนตกชุกหนาแน่นและเกิดพายุฝน ๓. ปัญหาด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจหรือรับบริการ - ประชาชนบางส่วนว่างงาน เนื่องจากไม่มีการประกอบอาชีพเสริม - ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - การผูกขาดผลิตผลทางการเกษตร - ขาดแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่มี ความชำนาญในการทำเกษตร	- พื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขต อบต.ประสบปัญหาการคมนาคมไม่สะดวก - พื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขต อบต.ตาเซะ - พื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขต อบต.ตาเซะ - ประชากรวัยทำงานที่ไม่มีงานทำและงานที่ทำอยู่ไม่มั่นคง - เยาวชนบางส่วนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป - กลุ่มสตรี/กลุ่มแม่บ้านที่ต้องการอาชีพเสริม	- อบต.จัดงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงตลอดจนซ่อมแซมถนนใน อบต. อย่างต่อเนื่องรวมทั้งก่อสร้างถนนคอนกรีต/ลาดยางเพิ่มขึ้น - อบต. ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มขึ้น - อบต.จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างคันกั้นน้ำและปรับปรุงซ่อมแซมชุดลอกคูคลองและระบายน้ำเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม - อบต. จัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ - ส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ - สนับสนุนงบประมาณและวิทยากร เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีทางและแนวทางในการทำเกษตรที่ถูกต้อง

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๔. ปัญหาด้านการเมือง การบริหาร <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/โครงการ - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอบต. - การพัฒนาของบุคลากรใน อบต. - งบประมาณมีไม่เพียงพอ - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	- ประชาชน เยาวชน ในตำบลตาเซะ - ผู้บริหาร สมาชิก เจ้าหน้าที่บุคลากรของ อบต.ตาเซะ	- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในรูปของประชาคมโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ - ส่งเสริมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วม รู้รักสามัคคี - เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ อบต.ตาเซะ - อบรมให้ความรู้ พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ มีความรู้ควบคู่คุณธรรม เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ - จัดหาอุปกรณ์ให้พร้อมในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน - ส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการโครงการหรือกิจกรรมของสมาชิกแต่ละกลุ่ม - จัดให้มีโครงการหรือกิจกรรมร่วมกันระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ให้เกิดความรู้รักสามัคคี ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีภายในตำบล

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๕. ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ <u>ลักษณะของปัญหา</u> - การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน - งบประมาณอุดหนุนโรงเรียน ตาดีกาไม่เพียงพอ - การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส - ด้านกิจกรรมนันทนาการ กีฬา เด็กและเยาวชน	- เด็กเล็กในเขตพื้นที่ตำบลตาเซะ - โรงเรียนตาดีกาในพื้นที่ตำบลตาเซะ - ประชาชน เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ คนยากจนด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่ตำบลตาเซะ	- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ครบทุกหมู่บ้าน - อบต. สนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนตาดีกาอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง - สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมกิจกรรม/โครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน - จัดสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ สนับสนุนปัจจัยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ คนยากจนด้อยโอกาส - จัดซื้อวัสดุกีฬา สนับสนุนแก่เยาวชนและประชาชนให้เพียงพอ - อบต.จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชน
๖. ปัญหาด้านสาธารณสุข <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ - ปัญหาการระบาดของโรคภัยไข้เจ็บของประชาชนในพื้นที่ - ปัญหาขาดแคลนสถานที่ออกกำลังกาย	- เด็ก เยาวชน และประชาชน ในตำบลตาเซะ	- จัดฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ อสม.ประจำหมู่บ้าน - จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์ และวิธีการป้องกันการระบาดของโรคต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน - อบต.จัดสรรงบประมาณก่อสร้างลานกีฬา/สนามกีฬาประจำตำบล

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๗. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ป่าไม้ถูกทำลายและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ไม่ได้รับการดูแลเนื่องจากประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสีงแวดล้อม - ปริมาณขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสารพิษปนเปื้อนที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม - เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช ทำให้เกิดสารเคมีตกค้าง ส่งผลกระทบต่อสภาพดิน แหล่งน้ำ รวมถึงส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอื่น ๆ	- ประชาชนในตำบลตาเซะ - เกษตรกรในตำบลตาเซะ - ที่สาธารณะ ลำคลอง ป่าไม้	- รณรงค์สร้างจิตสำนึกและตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ดูแลสิ่งแวดล้อม และช่วยกันกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล - รณรงค์ประชาสัมพันธ์ใช้วัสดุธรรมชาติแทนขยะที่ย่อยสลายยาก และเกิดมลพิษ - จัดกิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกป่า การปลูกหญ้าแฝก การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ และการปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการคัดแยกขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวทางแก้ไข
๘. <u>ปัญหาด้านการบริการประชาชน</u> <u>ลักษณะของปัญหา</u> - ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานและกิจกรรมของ อบต. - ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน เนื่องจากพื้นที่การใช้สอยภายในอาคารสำนักงานมีจำนวนน้อย - ขั้นตอนการปฏิบัติราชการซ้ำซ้อนล่าช้า - เจ้าหน้าที่บุคลากรขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	- ประชาชนในตำบลตาเซะ	- อบต.ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการของ อบต. การเมือง การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย - จัดกิจกรรมโครงการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมตามหลักประชาธิปไตย สามารถบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ - พัฒนาเจ้าหน้าที่ บุคลากร ในการอบรมต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพประจักษ์ - ประชาสัมพันธ์ใช้วัสดุธรรมชาติ แทนขยะที่ย่อยสลายยาก และเกิดมลพิษ - พัฒนาสำนักงานจัดหาและปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ - พัฒนาการให้บริการแก่ประชาชน โดยจัดบริการทั้งในและนอกสำนักงาน อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการมาติดต่อราชการ รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง จัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและ ระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการท างานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่นบนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินงานชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทย ในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

(๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้ มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจาก

หลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒. ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

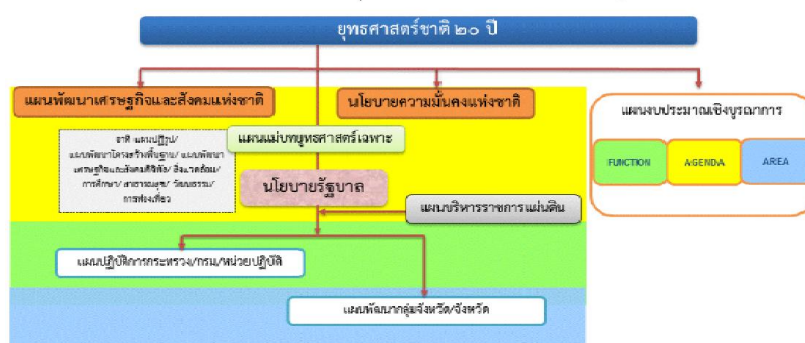
๓. กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดคล้อง/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดท่ายุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจสามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วน ตำบล มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วน ตำบล จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทย จะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจาก ภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหา ผลผลิตทางการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้ การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการ ขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ

๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลายันควร์ โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของการจ้างแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของการจ้างแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและ

นวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมา และจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ.๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น

เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึง กระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลง เล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งใน

ระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัย และการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าจะในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปี

ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และ สิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชันวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็น ปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์ รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๔๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๕๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่ เพิ่มขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการ ออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมี หลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ใน ปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแห่งกลางมีการ ขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำ ให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพ การศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ใน ปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่

มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญ ที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย เร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการ กระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำ ด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลง จาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่ม คนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือ

ครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๖๔

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒.๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและ

ผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔,๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติดังกล่าวทำให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนาเกลือ การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร

มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้าน ลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมี ค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาค ส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีก ประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการ เกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/ คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอย กลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคต อาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยัง พบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคง ประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสาร เบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐาน น้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณ ลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจาก หมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงาน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วน แหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ย

ตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบันปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต่อน้ำท่วมของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ำประกันด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัว

และลูกหลานสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขायเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระ โดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการ

ดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๘๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลงนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ.๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓)ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๘๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยับฐานะขึ้นเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้น

เฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คน ที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คน

แบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะ เป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลัง ของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่ เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุง ฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาส การเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้ และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็น ธรรมชาติผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาส การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากร ท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหา เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชน และอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถี ชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการ ลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อ หรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถาน ประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาอภิมาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ

องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ.๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้า

และบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคยุคสมัยมากขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทันขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้ง

แนวนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้

ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ.๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ.๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็น การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สคช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมรดกวัฒนธรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ภูมิอากาศ

- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (๒) จัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตบริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อม

บำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณารูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์

เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณธ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณธ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตร โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขมูลฐาน กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชน กฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึง

ความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนากลยุทธ์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่มูลค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชนเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพ และเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➤ แผนพัฒนาภาคใต้

แผนพัฒนาภาค เป็นแผนที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค จัดทำโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยประกอบไปด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ ซึ่งเทศองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลตาชะนังตั้งอยู่ภาคใต้ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาภาคใต้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเกษตร การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การพัฒนาคนให้มีสุขภาวะดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ สร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งแผนพัฒนาภาคใต้มีรายละเอียดสรุปย่อ ดังนี้

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ และ มาตรา ๕๓/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาคที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและ กลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. แนวคิดและหลักการ

๑.๑ ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็น ธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่ กับกับแนวคิด “การพัฒนาแบบองค์รวม” ที่ยึด คน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์ พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคภาคีการพัฒนา และหลัก ธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคมสมานฉันท์และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๑.๒ หลักการ มุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติต่างๆ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างโอกาสทางการพัฒนา สอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ โดย

(๑) กำหนดรูปแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศและภาค รวมถึงชุมชน

(๒) กำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาส ของพื้นที่

๒. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ เป็นผลให้จำเป็นต้องเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เหมาะสม การ พัฒนาที่สมดุล ดังนั้นจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อ เป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวของภูมิภาค โดยเฉพาะ

๒.๑.๑ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก – ตะวันตก (East West Economic Corridor) เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจแม่สอด-สุโขทัย-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร แนวสะพาน เศรษฐกิจพื้นที่อรัญประเทศ-สระแก้ว-ปราจีนบุรี พื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ชุมพร-บางสะพาน แนวสะพาน เศรษฐกิจพังงา-กระบี่- สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช และแนวสะพานเศรษฐกิจสตูล-สงขลา

๒.๑.๒ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor) ได้แก่ แนวเศรษฐกิจเชียงของ-เชียงราย-พิษณุโลก-นครสวรรค์-จังหวัดปริมณฑล แนวเศรษฐกิจหนองคาย-อุดรธานี-ขอนแก่น-นครราชสีมา-จังหวัดปริมณฑล พื้นที่แหลมฉบัง-ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา-สระแก้ว-บุรีรัมย์-มุกดาหาร

๒.๒ พัฒนาบริการพื้นฐานของชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยเน้นพื้นที่ชุมชนตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก โดยเฉพาะชุมชนเศรษฐกิจชายแดน

๒.๓ พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาระบบราง เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งทางน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมบริเวณจุดตัด เช่น พิษณุโลก และขอนแก่น

๒.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและแหล่งอุตสาหกรรม และการจัดให้มีการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักให้เจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป พัฒนาประสิทธิภาพและผลิภาพการผลิตสินค้าอาหาร พัฒนาการท่องเที่ยว

(๒) ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาคโดยพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบโครงการ JDS และกรอบโครงการ IMT-GT พัฒนา รองรับการพัฒนาการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ และพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางทะเล

(๓) พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนา โดยการพัฒนาความรู้ คุณธรรม และสุขภาวะ การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนจน คนด้อยโอกาสให้สามารถพึ่งตนเองได้ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและรายได้ และการอำนวยความสะดวกและสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยงเพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่การพึ่งตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยการเพิ่มโอกาสการมี

รายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่น และส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างสันติสุขโดยเฉพาะ การใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งแก้ไขปัญหาเสพติด

(๕) พื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศน์อย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศน์ สร้างความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นฐานการผลิตอย่างยั่งยืน และควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต

๓.๒ ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง เน้นการพัฒนาระบบฐานอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตจากน้ำมันปาล์ม พัฒนาการปลูกข้าวและการเลี้ยงปศุสัตว์ พัฒนาการเกษตรยั่งยืนเพื่อผลิตสินค้าเกษตรเชิงคุณภาพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณชายฝั่งทะเล และการเตรียมความพร้อมพื้นที่ที่มีศักยภาพรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ ๆ

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง เน้นการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและบนบก และพัฒนาบุคลากรรองรับการท่องเที่ยว

(๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายเลน ประกอบด้วย สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เน้นการคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยงโดยเฉพาะการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อย การพัฒนาคุณภาพคนเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและยกระดับคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ และการบริหารจัดการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๓ โครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

- (๑) โครงการพัฒนาสงขลาเป็นศูนย์กลางการผลิตการแปรรูปและค้ายางพาราของประเทศ
- (๒) โครงการพัฒนาสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร
- (๓) โครงการพัฒนากลุ่มน้ำปากพนังและกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นอยู่อย่างยั่งยืน
- (๔) โครงการพัฒนาธุรกิจบริการกลุ่ม Mice และ Marina เกาะภูเก็ต
- (๕) โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (๖) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (๗) โครงการพัฒนาแรงงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อไปทำงานในต่างประเทศ
- (๘) โครงการพัฒนาข้าวสังข์หยดเป็นสินค้าเชิงคุณภาพ

- (๙) โครงการผลิตสินค้าอาหารฮาลาลระดับชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้แบบครบวงจร
- (๑๐) โครงการอ่าวปัตตานี (ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของชายฝั่งทะเล)
- (๑๑) โครงการฟื้นฟูการทำนาในพื้นที่นาร้างในจังหวัดชายแดนภาคใต้

➤ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม แนวทางการพัฒนาการเกษตร ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เป็นต้น ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

● วิสัยทัศน์ (Vision)

“ศูนย์กลางการพัฒนาทางพารา ฮาลาล และการท่องเที่ยว สุ่อาเซียน”

นิยาม : “ศูนย์กลางพัฒนาทางพารา” หมายถึง การพัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มทางพารา ทั้งระบบการผลิต การแปรรูป และการหาช่องทางการตลาด เพื่อให้ทางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด มีมูลค่าเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้ประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยสร้างมูลค่าเพิ่มทางและผลิตภัณฑ์ทาง ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ได้แก่ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางเครป ยางคอมปาวด์ ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา เป็นต้น ต้นทุนลดลง น้ำยางเพิ่มขึ้น พื้นที่ที่เพิ่มขึ้น ยางมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

นิยาม : “ศูนย์กลางการพัฒนาฮาลาล” หมายถึง การพัฒนาระบบการผลิตสินค้าฮาลาล ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีศักยภาพ และเป็นวิถีชีวิตของประชาชนในกลุ่ม ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐานการผลิตของสินค้าฮาลาล สร้างอัตลักษณ์สินค้าฮาลาลให้กลุ่มจังหวัด และพัฒนาช่องทางทางการตลาด ยกระดับสินค้า

ฮาลาลของกลุ่มสู่สากล ทั้งที่เป็นอาหาร (Food) และไม่เป็นอาหาร (Non Food) การใช้ประโยชน์ ๘๒% เป็นมุสลิม ผ่านมือคน ๓ จังหวัดภาคใต้ชายแดน ในชื่อของ “อัลฟาตอนี” ทั้งนี้จะใช้อีก ๑๓ จังหวัดเป็นฐานสนับสนุนเรื่องฮาลาล ไม่ใช่เฉพาะนิคมฮาลาลปัตตานี ย้ายมาใช้เขตอุตสาหกรรมปัตตานี สตูล และสงขลา เพื่อช่วยขับเคลื่อนให้เร็วขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน โดยเฉพาะพี่น้องที่เป็นมุสลิมซึ่งมีเป็นจำนวนมากในกลุ่มจังหวัด

นิยาม : “ศูนย์กลางการพัฒนาการท่องเที่ยว” หมายถึง การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และให้ได้มาตรฐานส่งเสริมผู้ให้บริการการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายภายใต้ความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย พัฒนาระบบ

ตลาดและประชาสัมพันธ์ สร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เยี่ยมเยือน และเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

● เป้าประสงค์รวม

- ๑) ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ๒) เป็นศูนย์กลางการพัฒนาสินค้าและบริการอาลาของอาเซียน
- ๓) จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
- ๔) โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระบบโลจิสติกส์ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดและเชื่อมโยงประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) ทรัพยากรมนุษย์ได้รับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

● ประเด็นยุทธศาสตร์

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาภูมิภาคได้ขยายแดนให้เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ วิธีการที่ ก.น.จ. กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้ายางพารา ทั้งระบบการผลิต การแปรรูปและช่องทางการตลาดสินค้ายางพารา

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ :

๑. ผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น ๒.๕ กิโลกรัม
๒. ระดับที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ของสถาบันเกษตรกร ร้อยละ ๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาสินค้าและบริการอาลาให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ :

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอาลา ร้อยละ ๑๐
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจด้านอาลา ร้อยละ ๑๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ :

๑. จำนวนผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒
๒. จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
๓. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น ๘๐ แห่ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการค้าการลงทุน ทรัพยากรมนุษย์ของกลุ่มจังหวัด เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ :

๑. ร้อยละของจำนวนโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานได้รับการปรับปรุงตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ร้อยละ ๓
๒. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำนวน ๑๖ กลุ่ม
๓. จำนวนด่านชายแดนที่มีผลการประเมินความพึงพอใจเกินร้อยละ ๕๐ จำนวน ๙ ด่าน

➤ **แผนพัฒนาจังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ฉบับทบทวน**

● **วิสัยทัศน์ : ยะลาน่าอยู่ เชิดชูสันติสุข รุกทันอาเซียน**

จังหวัดยะลา มีภาพลักษณ์ในการเป็นเมืองที่มีผังเมืองที่มีความสวยงาม และเป็นระเบียบมีความสะอาดที่สุดเมืองหนึ่งของประเทศไทย ตลอดจนเป็นจังหวัดที่มีต้นทุนด้านการจัดการระบบสุขภาพที่ดี จนได้รับการคัดเลือกจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ในปี ๒๕๕๐ ให้เป็น ๑ ใน ๕ ของจังหวัดที่เป็นเมืองน่าอยู่ (Healthy cities) อีกทั้งในอดีตประชาชนในพื้นที่ที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติ แม้มีความแตกต่างในการนับถือศาสนา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่โดดเด่นอีกประการหนึ่ง แต่จากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและภาพลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งถือเป็นจุดอ่อน และอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาจังหวัด

ดังนั้น จังหวัดยะลา จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “**ยะลาน่าอยู่ เชิดชูสันติสุข รุกทันอาเซียน**” หมายถึง การนำยะลามุ่งไปสู่เมืองที่น่าอยู่ ประชาชนมีความสุข มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีอาชีพที่มั่นคง มีสุขภาพดีอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความตระหนักรู้ ให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง และเหมาะสมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และการดำเนินการเชิงรุกในการเตรียมความพร้อมของ

จังหวัดยะลาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ต่อสาธารณชน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งบูรณาการแผนดำเนินงานการเชื่อมโยงระหว่างประชาคมทั้งสาม ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมและความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนประเทศสมาชิกอาเซียน กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการมีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งนำไปสู่เมืองแห่งความสันติสุข โดยให้ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี ภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของพื้นที่และประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาในภาครัฐ

● เป้าประสงค์รวม

๑. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคงพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๒. สังคมมีความปรองดอง สมานฉันท์ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เชื่อมมั่นศรัทธาภาครัฐ

๓. ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีอาชีพที่มั่นคง มีสุขภาพดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มผู้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้

● ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด จำนวน ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริม พัฒนา แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการส่งออกสู่ AEC ตอนใต้
๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม เพื่อดึงดูดประชาคมอาเซียน
๓. พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP สู่สากล
๔. เสริมสร้างยะลาสันติสุข
๕. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

▶ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนา แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการส่งออกสู่ AEC ตอนใต้ ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมพัฒนา/แปรรูปยางพารา และไม้ยางพาราเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร ที่สำคัญของจังหวัด (ทุเรียน ลองกอง ถั่วลิสง หิน โคน้ำ และแพะ) เพื่อเพิ่มมูลค่า ยกระดับมาตรฐาน และการส่งออกผ่านประเทศมาเลเซียสู่ AEC ตอนใต้

๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning และการพัฒนาเกษตรกร

ปราดเปรื่อง(Smart Farmer)

๔. ส่งเสริม พัฒนา/แปรรูป การตลาดสินค้าเกษตร (ไม้ผล)

๕. ส่งเสริมเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

▶ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน** ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์

๑. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

๒. สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

๓. พัฒนา/ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

๔. สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว

๕. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

๖. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

▶ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓. พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีศักยภาพ**
ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์

๑. พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP สู่สากล

๒. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP

๓. เพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน

▶ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างยะลาสันติสุข** ประกอบด้วย ๑๐ กลยุทธ์

๑. สร้างความเข้าใจ และอำนวยความสะดวกเป็นธรรม

๒. สานสัมพันธ์มวลชน

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบ

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปราม

๕. เสริมสร้างคุณค่าทางอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่

๖. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
๘. เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน
๙. พัฒนาระบบป้องกันภัยพิบัติ
๑๐. เสริมสร้างความเข้มแข็งสังคมพหุวัฒนธรรม มีความปลอดภัยและปกติสุข

► **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน** ประกอบด้วย ๗ กลยุทธ์

๑. พัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง
๒. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชนทุกกลุ่มวัย
๓. การพัฒนาศักยภาพผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ผู้ด้อยโอกาส และคน

พิการ

๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ และเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานในและนอกระบบ

๖ ส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๗. ส่งเสริมพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

► **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยะลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑)**

วิสัยทัศน์ : ยะลาน่าอยู่ เชิดชูสันติสุข รุกทันอาเซียน

เป้าประสงค์ (Objective)

๑. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคงพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒. สังคมมีความปรองดอง สมานฉันท์ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเชื่อมั่นศรัทธาภาครัฐ

๓. ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีสุขภาพดีอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี พร้อมเข้าสู่ประชาคม

อาเซียนกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้

ประเด็นยุทธศาสตร์มี ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนา แปรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการส่งออก
สู่ AEC ตอนใต้

๑. เป้าประสงค์

มูลค่าสินค้าทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

๒. กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมพัฒนา/แปรรูปยางพารา และไม้ยางพาราเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ยกระดับมาตรฐานและการส่งออกผ่านประเทศมาเลเซียสู่ AEC ตอนใต้
๓. ส่งเสริมการจัดทำเกษตรโซนนิ่ง การผลิตสินค้าทางการเกษตรและเกษตรกรปราดเบรื่อง (Smart Farmer)
๔. ส่งเสริมพัฒนา/แปรรูปการตลาดสินค้าเกษตร (ไม้ผล)
๕. ส่งเสริมเกษตรกรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม เพื่อรองรับประชาคม
อาเซียน

๑. เป้าประสงค์

รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๒. กลยุทธ์

๑. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว
๒. สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
๓. พัฒนา/ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
๔. สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว
๕. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว
๖. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนามาตรฐานสินค้า OTOP สู่อสากล

๑. เป้าประสงค์

มูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น

๒. กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีศักยภาพ
๒. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
๓. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างยะลาสันติสุข

๑. เป้าประสงค์

สังคมมีความปรองดอง สมานฉันท์ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เชื่อมันศรัทธาภาครัฐ

๒. กลยุทธ์

๑. สร้างความเข้าใจ และอำนวยความสะดวกเป็นธรรม
๒. ปฏิบัติการจิตวิทยาเชิงรุก
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบ
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปราม
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๑. เป้าประสงค์

เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ปहुคฝงวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) มีสุขภาพดีอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการมีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้

๒. กลยุทธ์

๑. พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา
๒. เสริมสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง

๓. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชนตามกลุ่มวัย
๔. การพัฒนาศักยภาพและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ
๕. เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ และเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานในและนอกระบบ
๗. สร้างและปลูกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน โดยความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชน

๑.๔ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดยะลา

ประจำปี ๒๕๖๐

วิสัยทัศน์

“สังคมการเรียนรู้ คู่คุณธรรม นำคุณภาพชีวิตที่ดี ยะลามีสันติสุข สู่อาเซียน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดยะลา ประจำปี ๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ๔๐ กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการศึกษา กีฬา และนันทนาการ

กับ	กลยุทธ์ที่ ๑	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องประเทศกลุ่มอาเซียน
	กลยุทธ์ที่ ๒	พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ให้ได้มาตรฐานในทุกระดับชั้น
	กลยุทธ์ที่ ๓	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
	กลยุทธ์ที่ ๔	พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา
	กลยุทธ์ที่ ๕	พัฒนาทักษะการใช้ภาษาหลักของอาเซียนแก่บุคลากรทุกภาคส่วน ประชาชน ผู้นำและองค์กรชุมชน
	กลยุทธ์ที่ ๖	สนับสนุนและส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านสาธารณสุข

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมด้านสาธารณสุขมูลฐานให้ครอบคลุมทุกด้าน
- กลยุทธ์ที่ ๒ วางแผนการจัดระบบเพื่อรองรับการเข้ามาของแรงงานและนักท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ ๓ กำหนดมาตรการตรวจเยี่ยมแหล่งเสื่อมโทรมที่มีความเสี่ยงด้านสุขภาพและยาเสพติดอย่างจริงจัง
- กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคม

- กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างและปรับปรุงระบบคมนาคมให้ได้มาตรฐาน
- กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานทางเลือก
- กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุน จัดให้มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จของด่านศุลกากร
- กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

ด้าน

- กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเดิมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เป็นระบบและมีคุณภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรสนับสนุนการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน ภาษาและการให้บริการ
- กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการบำรุงรักษา ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบฐานการจัดเก็บภาษีจากการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ ๕ จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน
- กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการจัดการและให้บริการการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาข้อมูลข่าวสาร ระบบสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการค้าและการลงทุน

- กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับเกษตรกร และผู้ประกอบการ
- กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างความรู้ความเข้าใจทางด้านการค้า การลงทุนและกฎระเบียบพิธีศุลกากร
- กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์จัดเก็บ ส่งและกระจายสินค้า
- กลยุทธ์ที่ ๔ จัดทำผังเมืองรวมเพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาพื้นที่การค้าและการลงทุน
- กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม
- กลยุทธ์ที่ ๖ เร่งรัดและปรับปรุงระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
- กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาระบบการจดทะเบียนการค้า
- กลยุทธ์ที่ ๘ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการ สร้างตราสัญลักษณ์ของสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม

- กลยุทธ์ที่ ๑ จัดระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยและเน้นการคัดแยกขยะในระดับครัวเรือน
- กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบกำจัดน้ำเสียรวมในเขต อ. ป. ท.
- กลยุทธ์ที่ ๓ ออกข้อบัญญัติและเทศบัญญัติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการดูแลรักษาทรัพยากรต้นน้ำและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
- กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านอัตลักษณ์

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอด อัตลักษณ์ของชุมชน อัตลักษณ์อาเซียน และเผยแพร่วัฒนธรรมจารีตประเพณีของประเทศเพื่อนบ้าน
- กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังอัตลักษณ์ที่สำคัญของท้องถิ่นให้แก่ประชาชนทุกระดับ

- กลยุทธ์ที่ ๓** ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนที่มีวิถีชีวิต
ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- กลยุทธ์ที่ ๔** เผยแพร่ประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ
- กลยุทธ์ที่ ๕** จัดให้มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหรือหอจดหมายเหตุ หอสมุดท้องถิ่นเพื่อ
เผยแพร่อัตลักษณ์ความเป็นไทย
- กลยุทธ์ที่ ๖** ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ระหว่างไทยและประเทศ
สมาชิกอาเซียน

โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เมืองยางพารา การค้าขายแดน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอาเซียน อย่างยั่งยืน”
โดยมียุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จำนวน ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

กลยุทธ์ จากการวิเคราะห์ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ได้จัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์
ดังนี้

๑. พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. พัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์สร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง สินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด
ภาคใต้ชายแดน ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน เช่น ออ. มพช. GPM HACCP และตราฮาลาล เป็นต้น
๔. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนเชิงวัฒนธรรม
๕. พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการให้มีขีดความสามารถสูง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน โครงข่ายคมนาคมและ ระบบโลจิสติกส์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ จากการวิเคราะห์ปัญหาด้านโลจิสติกส์ ได้จัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ ระบบป้องกันและบรรเทา
อุทกภัย การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง (แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค) ในแหล่งน้ำสำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ให้มี
ประสิทธิภาพสูง
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านชายแดน/เมืองชายแดน/เขตเศรษฐกิจพิเศษ นิคม
อุตสาหกรรม/เขตอุตสาหกรรม ให้สามารถรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดน
๓. ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดปัญหามลพิษในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๔. ส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (Linkage Industry) ให้มีความเข้มแข็ง

๕. ส่งเสริมวัตถุดิบพัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อยกระดับและปรับปรุงทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้มีมูลค่าเพิ่ม

๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรและผู้ประกอบการ

๗. ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรและการตลาดอย่างเป็นระบบครบวงจร

กลยุทธ์ จากการวิเคราะห์ปัญหาด้านยางพารา ได้จัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร องค์ความรู้ ให้สถาบันเกษตรกรในการบริหารจัดการ การแปรรูปผลผลิตให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

๒. เพิ่มประสิทธิภาพ/พัฒนาศักยภาพ/สนับสนุนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเครือข่ายเกษตรกร ชาวสวนยาง ให้ดำเนินกิจกรรมเสริมในลักษณะรวมกลุ่ม/เกษตรกรแปลงใหญ่ เป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้

๓. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มมูลค่าและผลิตภัณฑ์ยาง

๔. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าและผลิตภัณฑ์ยาง และสนับสนุนเมืองยาง (Rubber City) ในนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ (ฉลุง)

๕. ส่งเสริมช่องทางการตลาด และการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งเป็จุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“สร้างตำบลให้น่าอยู่ สร้างความรู้สู่มวลชน สร้างสังคมให้โปร่งใส สร้างสานใจร่วมพัฒนาตำบลตาเซะให้ก้าวไกล”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การเมืองการบริหารและการปกครอง

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และงานก่อสร้างต่างๆ
๒. เพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำและทางระบายน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคอย่างปลอดภัยและมีคุณภาพ
๓. เพื่อปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สามารถสัญจรไปมา
๔. เพื่อให้ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าและติดตั้ง ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะให้ส่องสว่าง
๕. ส่งเสริมและพัฒนาทางการศึกษาของประชาชนให้เรียนรู้และศึกษาอย่างทั่วถึง
๖. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน
๗. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการออกกำลังกาย การกีฬาและนันทนาการ เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี
๙. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๑๐. สนับสนุนในการป้องกันและควบคุมโรคในเขต อบต.
๑๑. เพื่อณรงค์ ป้องกันการแพร่ระบาดและการบำบัด ฟื้นฟูใจให้ห่างไกลยาเสพติด
๑๒. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ ฝึกอบรมและฝึกทักษะอาชีพในการสร้างงานแบบยั่งยืน
๑๓. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของสินค้า
๑๔. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้น่าอยู่
๑๕. ส่งเสริมณรงค์ให้ความรู้ในการป้องกัน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่
๑๖. ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนให้น่าอยู่
๑๗. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๘. ประชาชนรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
๑๙. ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นและได้รับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเมืองการบริหาร
๒๐. ประชาชนในหมู่บ้านได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๒๑. ประชาชนได้รับความช่วยเหลือในกรณีเกิดภัยพิบัติ

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. เส้นทางคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการมีความสะดวกและได้มาตรฐาน
๒. เส้นทางคมนาคมมีความสะดวก ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าและชุมชนมีไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างอย่างทั่วถึง
๔. ก่อสร้างทางระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลากและสามารถส่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและเรียนรู้ด้านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ

๖. เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชนให้ดีขึ้น
๗. อนุรักษ์ จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นโบราณวัตถุและโบราณสถาน
๘. เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรงและมีสนามกีฬาและสวนนันทนาการได้ออกกำลังกาย
๙. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมที่ดี
๑๐. ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างเท่าเทียม
๑๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
๑๒. ประชาชนได้รับการณรงค์ ป้องกัน ปราบปราม ยาเสพติดทุกประเภท
๑๓. ประชาชนมีความเข้มแข็งและมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่ายให้ครัวเรือน
๑๔. เพื่อพัฒนาสถานที่และผลผลิต ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน
๑๕. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีจำกัด
๑๖. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธีและที่มีประสิทธิภาพ
๑๗. ประชาชนร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในชุมชนให้มีสภาพที่ดีขึ้น
๑๘. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๙. ประชาชนรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
๒๐. ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นและได้รับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา
การเมืองการบริหาร
๒๑. ประชาชนในหมู่บ้านได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๒๒. ประชาชนได้รับความช่วยเหลือในกรณีเกิดภัยพิบัติ

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

๑. มีถนนที่ได้มาตรฐาน สะดวกปลอดภัยเพิ่มขึ้น
๒. มีหอทางระบายน้ำที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น
๓. มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน
๔. มีน้ำใช้ในการเกษตร
๕. เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างเสมอภาคทุกระดับ
๖. ได้สืบสานขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
๗. ประชาชนสามัคคีและมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง
๘. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมที่ดี
๙. ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการทุกคน
๑๐. ประชาชนได้รับการณรงค์ป้องกันปราบปรามยาเสพติดทุกประเภท
๑๑. ประชาชนมีงานทำและมีรายได้
๑๒. ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย
๑๓. มีภูมิทัศน์ที่มีความสะอาดสวยงาม
๑๔. ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๕. ประชาชนตำบลมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน

- กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้มีความอบอุ่นและเข้มแข็ง
- กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาคนและการพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง
- กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาส่งเสริมอาชีพและเสริมทักษะความรู้แก่ประชาชน
- กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- กลยุทธ์ที่ ๕ จัดให้ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม

- กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
- กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองการบริหารและการปกครอง

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอบต.
- กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่บุคลากรท้องถิ่น
- กลยุทธ์ที่ ๓ การขยายการให้บริการให้ทั่วถึง
- กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับรู้และรับทราบถึงสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมวางแผน/บริหารและพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่ออนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- กลยุทธ์ที่ ๑ การก่อสร้าง ปรับปรุงและต่อเติมอาคาร ศาลา ลานกีฬา
- กลยุทธ์ที่ ๒ การก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซม ถนนคสล.หรือลาดยาง
- กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการบุกเบิก ซ่อมแซมถนนลูกรัง
- กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาด้านบำรุงรักษา ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบระบายน้ำ คูส่งน้ำ ประตูล่งน้ำ ทางระบายน้ำ
- กลยุทธ์ที่ ๕ การก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม ไฟฟ้าสาธารณะ เครื่อข่ายโทรศัพท์ ระบบจราจร

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ มีจุดเด่น คือ สภาพภูมิประเทศ สภาพอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม มีเส้นทางคมนาคมขนส่งติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองยะลา และมีเส้นทางตัดผ่านหลายทางทั้งในเขตจังหวัด และเขตพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

ฉะนั้น ด้วยสภาพพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตาเซะ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและปัจจัยอื่น ๆ จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของตำบลตาเซะ ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

- ๑.๑ การศึกษา
- ๑.๒ การศาสนา วัฒนธรรมประเพณี
- ๑.๓ สวัสดิการสังคม
- ๑.๔ การสาธารณสุข
- ๑.๕ โครงสร้างพื้นฐาน
- ๑.๖ การกีฬา
- ๑.๗ งานเยาวชน

๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน

- ๒.๑ การพาณิชย์ การลงทุน

๓. การพัฒนาการเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร

- ๓.๑ กลุ่มอาชีพและการพัฒนาฝีมือแรงงาน
- ๓.๒ การเกษตรแบบพอเพียงตามทฤษฎีใหม่

๔. การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๔.๑ สิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ การจัดระเบียบชุมชน

๕. เสริมสร้างและรักษาความมั่นคง

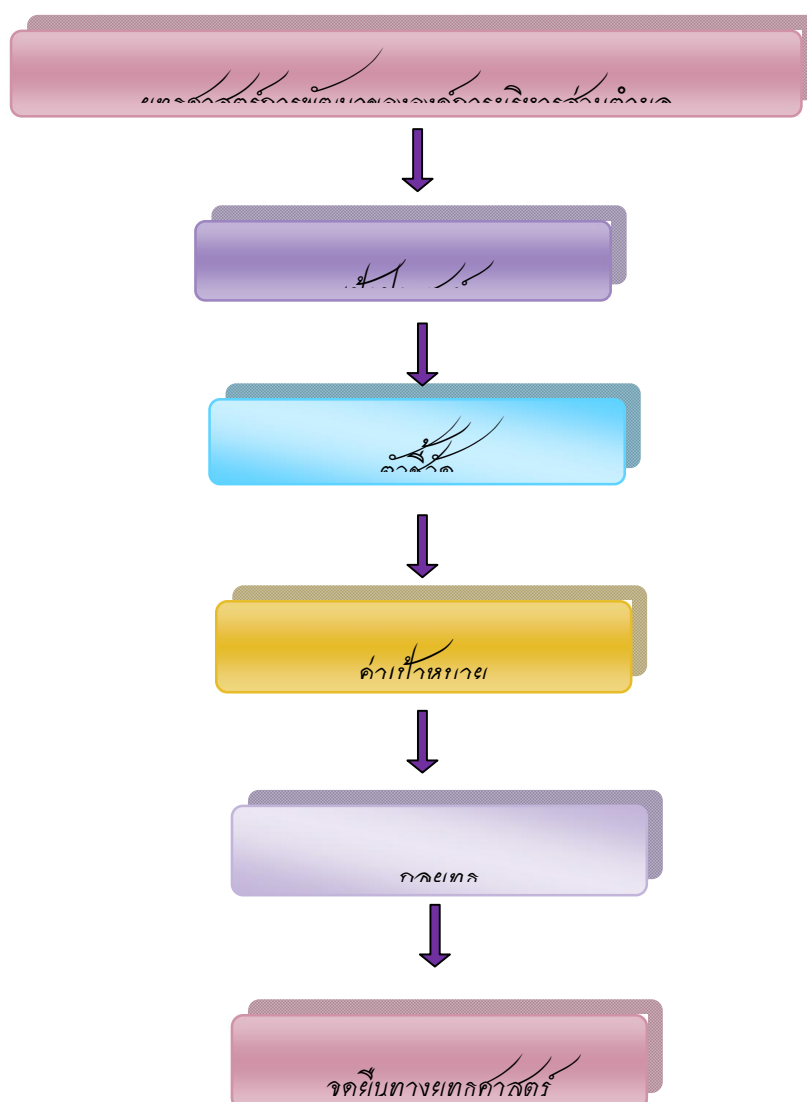
- ๕.๑ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๖. การพัฒนาระบบบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

- ๖.๑ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- ๖.๒ การจัดระเบียบโครงสร้างการบริหารภายในองค์กร
- ๖.๔ พัฒนาระบบจัดการการประสานงานและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- ๖.๓ การพัฒนาตำบลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่น จากการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด ปัจจัยและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นโดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส(Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<u>จุดแข็ง</u> - มีโครงข่ายการคมนาคมที่สามารถติดต่อได้ตลอดทั้งท้องถิ่น อำเภอ และ จังหวัด <u>โอกาส</u> - พ.ร.บ.การกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ทำให้ อบต. มีรายได้เพิ่มขึ้นในการนำไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งด้าน อื่น ๆ	<u>จุดอ่อน</u> - การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะมีงบประมาณจำกัดในการนำไปพัฒนา <u>อุปสรรค</u> - สภาพภูมิประเทศ ความเปลี่ยนแปลงจากสภาวะโลกร้อน การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้นส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ถนนชำรุดเสื่อมโทรมเร็วกว่าปกติ - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในตำบล

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านเศรษฐกิจ	<u>จุดแข็ง</u> - มีโครงสร้างคมนาคมขนส่งสามารถติดต่อไปตลอดพื้นที่ทั้งจังหวัด และอำเภอหรือจังหวัดใกล้เคียง - เป็นที่ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหมาะแก่การทำการเกษตร <u>โอกาส</u> - รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการปลูกพืชทดแทนพลังงาน เช่น ปาล์มน้ำมัน - ภาวะวิกฤตด้านอาหารโลกทำให้รัฐบาลให้ความสนใจและสนับสนุนส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นอาหารเพิ่มมากขึ้น - มีธรรมชาติที่สวยงามอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การอนุรักษ์และพัฒนาในเชิงธุรกิจ - มีพื้นที่ติดต่อกับเขตเมืองมีความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	<u>จุดอ่อน</u> - ขาดการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ - ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อร่วมกันเป็นกลุ่มผู้ผลิต - ปัญหาน้ำสินของเกษตรกร - เกษตรกรในพื้นที่ขาดการเรียนรู้และขาดการพัฒนาเกี่ยวกับการเกษตร - ไม่มีสถานที่และแหล่งท่องเที่ยว <u>อุปสรรค</u> - สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภูมิภาคส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านการบริหารและการจัดการ	<u>จุดแข็ง</u> - สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ - มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการ - มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชน - ประชาชนมีความตื่นตัวในการเมือง <u>โอกาส</u> - พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มอำนาจหน้าที่การดำเนินการให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดภารกิจเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น - รัฐบาลเน้นการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชน - รัฐบาลมีนโยบายเอื้อต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้านให้กับประชาชนในท้องถิ่น	<u>จุดอ่อน</u> - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมและไม่มีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน - บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในบางสาขาของงาน <u>อุปสรรค</u> - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และ สังคม	<u>จุดแข็ง</u> - สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ - มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการ - มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชน <u>โอกาส</u> - พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มอำนาจหน้าที่การดำเนินการให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดภารกิจเพื่อพัฒนา และแก้ไข ปัญหาความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น - รัฐบาลเน้นการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชน - รัฐบาลมีนโยบายเอื้อต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้านให้กับประชาชนในท้องถิ่น	<u>จุดอ่อน</u> - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมและไม่มีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน - บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในบางสาขาของงาน <u>อุปสรรค</u> - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านการสาธารณสุข	<u>จุดแข็ง</u> - มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีศักยภาพสามารถให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนได้ดีในระดับหนึ่ง - มีหน่วยปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัยของ อบต. ที่มีศักยภาพในการให้บริการประชาชน <u>โอกาส</u> - ประชาชนสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลได้ง่ายเนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่ห่างไกล	<u>จุดอ่อน</u> - ประชาชนบางกลุ่มไม่ใส่ใจเรื่องสุขภาพอนามัย
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<u>จุดแข็ง</u> - สภาพแวดล้อมธรรมชาติมีสภาพที่ดีเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตรกรรม เนื่องจากไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม และชุมชนยังไม่หนาแน่น <u>โอกาส</u> - มีธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การอนุรักษ์และรักษาประโยชน์ สามารถนำมาพัฒนาในเชิงธุรกิจต่อไปได้ - รัฐบาลมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	<u>จุดอ่อน</u> - ประชาชนขาดจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่าและฟุ่มเฟือย <u>อุปสรรค</u> - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการพัฒนา	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน/อุปสรรค
ด้านการบริการ ประชาชน	<u>จุดแข็ง</u> - ให้บริการอำนวยความสะดวกประชาชนได้อย่างทั่วถึง - ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามความต้องการเนื่องจากมีความใกล้ชิดประชาชน - มีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการประชาชนได้อย่างเพียงพอ <u>โอกาส</u> - ประชาชนสามารถเข้ารับการรักษายาบาลในโรงพยาบาลได้ง่ายเนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่ห่างไกล	<u>จุดอ่อน</u> - ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน <u>อุปสรรค</u> - ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๑. พัฒนาคุณภาพ คุณภาพชีวิตและความ เข้มแข็งของชุมชน	๑) ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ๒) ประชาชนขาดความรู้ความ เข้าใจในการทำเกษตรที่ถูกต้อง ๓) ไม่มีการรวมกลุ่มของ เกษตรกรทำให้ไม่มีอำนาจ ต่อรองทางการค้า ๔) ประชาชนบางส่วนว่างงาน	- การลงทุน - การเกษตร	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลตาเซะ - เกษตรกรในพื้นที่ตำบลตาเซะ - กลุ่มสตรีที่ต้องการอาชีพเสริม	- จัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชน - ส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มในการทำเกษตรกรรม - จัดฝึกอบรมให้ความรู้การทำเกษตรที่ถูกต้อง

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
	๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และด้อย โอกาส	- ชุมชนและสังคม	- ประชาชน เยาวชน และผู้ด้อยโอกาสใน พื้นที่ตำบลตาเซะ	- จัดสวัสดิการสังคม สงเคราะห์สนับสนุน ปัจจัยยังชีพให้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสให้ ทั่วถึง - จัดฝึกอบรมให้ ความรู้การทำเกษตร ที่ถูกต้อง
	๕) การระบาดของโรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	- ประชากรในพื้นที่ ตำบลตาเซะ - บริเวณเขตพื้นที่ ตำบลตาเซะ	- พื้นที่ตำบลตาเซะ ไม่มีการระบาดของ โรคติดต่อ - ฝึกอบรมให้ความรู้ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ อสม. ประจำหมู่บ้าน
๒. พัฒนาศักยภาพ มนุษย์และสังคม	๑) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	- ประชาชนในเขต พื้นที่ตำบลตาเซะ	- ยกย่อง เชิดชูคนดี หรือปราชญ์ชาวบ้าน ในโอกาสต่างๆ เพื่อ เป็นตัวอย่างแก่ เยาวชน - จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้รับการ อนุรักษ์และสืบทอด
	๒) การศึกษา	- ชุมชนและสังคม	- เด็กและเยาวชนใน พื้นที่ตำบลตาเซะ	- เด็กและเยาวชนใน ตำบลตาเซะได้รับ การศึกษาตามเกณฑ์ ที่กำหนดและได้รับ การศึกษาในระดับที่ สูงขึ้น

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
	๓) ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๔) ปัญหายาเสพติดระบาดใน กลุ่มเยาวชน เช่น กระท่อม ยาบ้า กัญชา ๕) ปัญหาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	- ชุมชนและสังคม	- เด็ก เยาวชน ประชาชนในพื้นที่ ตำบลตาเซะ	- นโยบายรัฐบาลใน การแก้ไขปัญหา ความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดน ภาคใต้ - การป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด โดย อบต.ร่วม ดำเนินการกับฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รณรงค์ และ ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับยาเสพติด - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในด้านการ ป้องกันและรักษา ความปลอดภัย
๓) การเมือง การ บริหาร และการ ปกครอง	๑) ประชาชนขาดการมีส่วน ร่วมในการดำเนินกิจกรรม ๒) งบประมาณไม่เพียงพอ ๓) สถานการณ์ความไม่สงบใน พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๔) การพัฒนาบุคลากร	- ชุมชนและสังคม - การลงทุน	- ประชาชนในพื้นที่ ตำบลตาเซะ	- ส่งเสริมการมีส่วน ร่วมของประชาชน ในพื้นที่ - ส่งเสริมสนับสนุน งบประมาณในการ ดำเนินโครงการหรือ กิจกรรม - ส่งเสริมให้เกิดความ รักความสามัคคีตาม หลักประชาธิปไตย - เสริมสร้างและ พัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้คู่คุณธรรม ตามแนวทางหลัก ธรรมาภิบาล

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
๔) การพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑) ทรัพยากรธรรมชาติถูก ทำลาย ๒) ปัญหาสภาพแวดล้อม ขยะ และสิ่งปฏิกูล ๓) การใช้สารเคมีทาง การเกษตรปราบศัตรูพืช	- ชุมชนและสังคม - การเกษตร	- เด็ก เยาวชน ประชาชนในพื้นที่ ตำบลตาเซะ	- สร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ให้ ความสำคัญและเห็น คุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมใน พื้นที่ - การใช้วัสดุ ธรรมชาติแทนขยะที่ ย่อยสลายยากและมี มลพิษ - จัดกิจกรรมด้าน การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม
๕) การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	๑) การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ถนน เป็นไปอย่างล่าช้า ๒) ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	- การคมนาคม - ชุมชนและสังคม	- การคมนาคมในพื้นที่ ตำบลตาเซะ	- มีเส้นทางคมนาคม เพียงพอ - ประชาชนได้รับ ความสะดวก ปลอดภัยในการ สัญจรไปมา - นโยบายรัฐบาลใน การแก้ไขปัญหา ความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดน ภาคใต้

ส่วนที่ ๔
การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน	บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานสาธารณสุข	กองสาธารณสุข	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
			แผนงานสังคมสงเคราะห์	สำนักงานปลัด	
			แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	
			แผนงานการเกษตร	สำนักงานปลัด	
		การดำเนินงานอื่น	แผนงานงบกลาง	สำนักงานปลัด	
		เศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักงานปลัด	
	การพัฒนาด้านทรัพยากร มนุษย์และสังคม	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักงานปลัด กองคลัง	
			แผนงานการรักษาความ สงบภายใน	สำนักงานปลัด	
		บริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
			แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๓	การพัฒนาด้านการเมือง การบริหารและการปกครอง	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสาธารณสุข	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
			แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
๔	การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสาธารณสุข	กองสาธารณสุข	
			แผนงานการเกษตร	กองสาธารณสุข	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
รวม		๔ ด้าน	๙ แผนงาน	๑ สำนัก/๔กอง	

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และ ข้อ ๑๓ และในการประเมินผลแผนนั้นจะต้องดำเนินการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการติดตามและประเมินผลความสำเร็จและความสำเร็จของแผนการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามแผนดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้อง ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือไม่ และโครงการพัฒนานั้นประสบความสำเร็จตามกรอบการประเมินในระดับใดโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประเมินผลโครงการพัฒนาตามที่ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผน กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- ๑) ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผน และกลยุทธ์ที่กำหนด
- ๒) ความเพียงพอของทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน
- ๓) ความก้าวหน้าของกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนโดยมีการติดตามผล
- ๔) ประสิทธิภาพ เป็นการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้ในการประเมิน ประสิทธิภาพ
- ๕) ประสิทธิภาพ เป็นการศึกษาผลที่ได้รับ

๖) ผลลัพธ์และผลผลิต เป็นการประเมินผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

๗) การประเมินผลกระทบ เป็นการศึกษาค่าที่ได้รับรวมยอด

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและความสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ จะพิจารณา

๑.๒ การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดแนวทาง ดังนี้

๑) การประเมินผลกระบวนการหรือการประเมินประสิทธิภาพ

๒) การประเมินผลโครงการหรือการประเมินประสิทธิผล

๓) การประเมินผลกระทบ

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์โครงการพัฒนา ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานและเสนอความเห็นชอบซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน

ขั้นตอนที่ ๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจให้ความเห็นชอบหรือข้อเสนอแนะ ในรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดได้

ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘, ข้อ ๒๙, ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑

ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี
- (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือร่วม ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่าย และรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
- (๒) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน
- (๓) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล
- (๔) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลรายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผล เพื่อประเมินผลการรายงานผล เสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม

วิธีการติดตามและประเมินผล มีขั้นตอนการติดตามและประเมินผลดังนี้

๑. กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผล

๓. เสนอคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบแนวทาง วิธีการ และเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผล

๔. ประชุมชี้แจงแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผล ร่วมกับคณะผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเตรียมข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินก่อนลงพื้นที่จริง

๕. ลงพื้นที่สำหรับติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด

๖. ประชุมสำหรับการติดตามและประเมินผลกับคณะผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามประเมินผล ดังนี้

๑. การใช้แบบสอบถาม

๒. การสัมภาษณ์แบบสอบถาม

๓. การสังเกตหรือการสนทนากลุ่ม

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนาตาม

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ คือ

- รายการติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)
- หน่วยงานเจ้าของงบประมาณทำแบบสรุปโครงการ/กิจกรรม ตามแบบที่คณะกรรมการติดตามฯ กำหนด

๓.๒ การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การวัดผลเชิงคุณภาพ ใช้ทฤษฎีระบบมาใช้ในการวัดผลเชิงคุณภาพ และใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยกำหนดแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

๑. เกิดการพัฒนาพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน
๒. ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น
๓. ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

๑. การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผลโครงการ หน่วยงานที่จัดโครงการควรเขียนตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการในโครงการ และวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับ ควรเขียนให้ตรงกับที่เสนอไว้ในแผนพัฒนาสามปี เพราะอาจจะมีปัญหาได้ หากหน่วยงานตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอาจเรียกไปสอบถาม จนอาจได้รับการทักท้วงหรือคืนเงินได้

๒. จัดโครงการไม่ประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ประเมินผลโครงการเสนอให้ผู้บริหาร แจ้งหน่วยทุกหน่วยงานเรื่องการจัดโครงการ ให้ประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ประเมินผลโครงการ เพราะจะได้รายงานผลของโครงการได้ทันทีหลังโครงการเสร็จสิ้น เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับใช้ในการจัดงานครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

๓. ปัญหาการมีส่วนร่วมและการให้ความร่วมมือของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรส่วนมากมีอาชีพประจำ ไม่ให้ความร่วมมือกับส่วนราชการเท่าที่ควร ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาภายนอกควบคุมไม่ได้ ควรหาวิธีการและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่างๆ เช่น การที่ชุมชนเสนอโครงการหรือปัญหาเข้ามา หากได้รับการแก้ไขแล้วให้ทำหนังสือชี้แจงกลับถึงผลการแก้ไข ประชาชนก็จะมองเห็นถึงความสำคัญขององค์กร อยากมีส่วนร่วมมากขึ้นก็เป็นได้ และเรื่องการส่งเสริมอาชีพและรายได้ ควรหาเครือข่ายการสร้างรายได้มากกว่าการส่งเสริมอาชีพ เพราะประชาชนไม่มีความมั่นใจว่าหากประกอบอาชีพใดๆแล้วจะมีตลาดรองรับ หากมีตลาดรองรับประชาชนก็จะประกอบอาชีพได้เอง และให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลเอง การจัดโครงการใดๆควรประชาสัมพันธ์การจัดโครงการทุกขั้นตอน ทุกช่องทางและประกาศผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบทุกกิจกรรมและทุกสื่อ เช่น เฟสบุ๊กหน่วยงาน เว็บไซต์หน่วยงาน หนังสือประชาสัมพันธ์ถึงชุมชนโดยตรง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อใจของประชาชนกับองค์กร และได้รับความร่วมมือที่ดีต่อไปในอนาคตได้

๔. การดำเนินโครงการตามระยะเวลาในแผนการดำเนินงาน ตามที่ได้กำหนดระยะเวลาในแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ที่ทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เสนอไว้ พบว่าหลายโครงการไม่ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน ทำให้หลายโครงการดำเนินการล่าช้า ทำให้ต้องกันเงินไว้เบิกเหลือมปี คณะกรรมการติดตามฯ ไม่สามารถติดตามโครงการได้ เพราะต้องรายงานผลการติดตามฯ ต่อผู้บริหารตามระเบียบฯ ภายในเดือนตุลาคม เห็นควรทำ MOU กับหน่วยงานให้ดำเนินการตามระยะเวลาที่ปรากฏในแผนการดำเนินงาน

๕. การติดตามการรายงานผลโครงการเงินอุดหนุน หลายโครงการในปีงบประมาณก่อนๆ ไม่รายงานผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการ หรือรายงานล่าช้าไม่เป็นไปตามระเบียบ เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุน เพื่อติดตามการรายงานผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนให้ถูกต้องตามระเบียบฯ ต่อไป

๖. การเสนอโครงการเข้าบรรจุแผนพัฒนาท้องถิ่น หลายโครงการที่หน่วยงานได้ดำเนินการ แต่ไม่ได้ใช้งบประมาณ หน่วยงานไม่ได้เสนอเข้าบรรจุแผนพัฒนาท้องถิ่น หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นเสมอ และหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของโครงการที่อยู่ในแผนควรทำบันทึกแจ้งหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนชี้แจงถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงด้วยเสมอ เพื่อป้องกันการถูกเรียกเงินคืนของหน่วยตรวจสอบ

๗. การเขียนโครงการเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน คณะกรรมการติดตามฯ ได้สอบถามถึงการเขียนโครงการเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานพบว่า ไม่มีการเขียนโครงการ คณะกรรมการติดตามฯ เสนอให้ หน่วยงานกองช่าง เขียนโครงการเกี่ยวกับการก่อสร้างเพื่อเสนอผู้บริหาร เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจัดจ้างต่อไป เพื่อคณะกรรมการฯ จะได้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการ และติดตามประเมินผลได้ต่อไป
